

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

C 361

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 60

25 octombrie 2017

Cuprins

II *Comunicări*

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Comisia Europeană

2017/C 361/01	Comunicarea Comisiei – Ghidul UE privind donarea de alimente	1

IV *Informări*

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Comisia Europeană

2017/C 361/02	Rata de schimb a monedei euro	30
2017/C 361/03	Adoptarea deciziei Comisiei privind notificarea de către Republica Cehă a unui plan național de tranziție modificat, în conformitate cu articolul 32 alineatul (6) din Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale	31

V *Anunțuri*

PROCEDURI ADMINISTRATIVE

Comisia Europeană

2017/C 361/04	Cerere de propuneri 2018 – EAC/A05/2017 – Programul Erasmus+	32

RO

PROCEDURI REFERITOARE LA PUNEREA ÎN APLICARE A POLITICII ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI

Comisia Europeană

2017/C 361/05	Aviz pentru operatorii economici – Nouă rundă de cereri de suspendare a taxelor vamale autonome prevăzute de Tariful Vamal Comun pentru anumite produse industriale și agricole	36
2017/C 361/06	Notificare prealabilă a unei concentrări (Cazul M.8644 – AXA/NN Group/Portfolio) – Caz care poate face obiectul procedurii simplificate ⁽¹⁾	37
2017/C 361/07	Notificare prealabilă a unei concentrări (Cazul M.8518 – MDP/HPS/Nevada/Towergate) – Caz care poate face obiectul procedurii simplificate ⁽¹⁾	39
2017/C 361/08	Notificare prealabilă a unei concentrări (Cazul M.8671 – BP/Bridas/Axion) – Caz care poate face obiectul procedurii simplificate ⁽¹⁾	41

ALTE ACTE

Comisia Europeană

2017/C 361/09	Publicarea unei cereri de modificare în temeiul articolului 50 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare	42

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE.

II

(Comunicări)

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

COMUNICAREA COMISIEI

Ghidul UE privind donarea de alimente

(2017/C 361/01)

Cuprins

	<i>Pagina</i>
1. Introducere	2
1.1. Context	2
1.2. Scop	3
2. Domeniu de aplicare	4
2.1. Ce reprezintă redistribuirea alimentelor?	4
2.2. Ce înseamnă excedentul de alimente?	4
2.3. Cine sunt actorii?	5
3. Redistribuirea alimentelor: rolurile și obligațiile actorilor	6
3.1. Activități ale organizațiilor de redistribuire și caritabile	8
3.1.1. Sortarea excedentului de alimente pentru redistribuire	9
3.2. Trasabilitatea	9
4. Stabilirea responsabilității principale și a răspunderii atunci când apar probleme legate de siguranța alimentară	11
4.1. Cadrul juridic	11
4.2. Implicații pentru redistribuirea excedentului de alimente	12
5. Normele de igienă și redistribuirea excedentului de alimente	12
5.1. Cerințe generale de igienă care se aplică tuturor activităților de donare de produse alimentare	13
5.2. Cerințe specifice de igienă aplicabile în cazul redistribuirii de produse alimentare de origine animală	13
5.3. Cerințe de igienă aplicabile în cazul redistribuirii excedentului de alimente din sectorul hotelier, de catering și al serviciilor alimentare	14
5.4. Congelarea excedentului de alimente pentru facilitarea redistribuirii	15
6. Informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare	15
6.1. Cadrul juridic	15
6.2. Implicații pentru redistribuirea excedentului de alimente	17
6.2.1. Cerințe de informare cu privire la produsele alimentare preambalate	17
6.2.2. Cerințe lingvistice	17
6.2.3. Cerințe de informare cu privire la produsele alimentare care nu sunt preambalate	17

6.3.	Marcarea datei	18
6.3.1.	Cadrul juridic	18
6.3.2.	Implicații pentru redistribuirea excedentului de alimente	18
6.3.3.	Ouă: norme privind marcarea datei și practici de redistribuire	19
7.	Norme fiscale	19
7.1.	Taxa pe valoarea adăugată (TVA)	19
7.2.	Stimulente fiscale	20
8.	Alte programe ale UE	21
8.1.	Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane și donarea de produse alimentare	21
8.2.	Organizarea comună a piețelor produselor agricole	21
8.3.	Organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură	22
	Referințe	23
	Anexa 1: Tabel recapitulativ al dispozițiilor legale relevante pentru donarea de produse alimentare	25
	Anexa 2: Arborele decizional: Trebuie să respect prevederile Regulamentului (CE) nr. 853/2004 în calitate de comerciant cu amănuntul care furnizează produse unei organizații caritabile/bănci de alimente sau în calitate de organizație caritabile/bancă de alimente?	29

1. INTRODUCERE

1.1. Context

În UE, aproape un sfert din populație, mai exact 119,1 milioane de oameni, au fost expuși riscului de sărăcie sau excluziune socială în 2015, iar 42,5 milioane de oameni nu și-au putut permite o masă de calitate o dată la două zile ⁽¹⁾. În același timp, s-a estimat că în UE sunt irosite anual aproximativ 88 de milioane de tone de alimente, iar costurile asociate sunt estimate la 143 de miliarde EUR ⁽²⁾.

Pe lângă impactul important pe care îl are la nivel economic și social, risipa de alimente exercită o presiune nejustificată asupra resurselor naturale finite și asupra mediului. Conform Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), aproximativ o treime din toate alimentele produse în lume se pierd sau sunt risipite ⁽³⁾. Alimentele care sunt recoltate, însă în cele din urmă pierdute sau risipite, consumă aproximativ un sfert din toată apa utilizată în agricultură în fiecare an ⁽⁴⁾ și necesită o suprafață de teren cultivat de mărimea Chinei ⁽⁵⁾. Risipa de alimente generează anual aproximativ 8 % din emisiile globale de gaze cu efect de seră ⁽⁶⁾.

Obiectivul principal al prevenirii risipei de alimente ar trebui să fie acela de a acționa la sursă prin limitarea producerii de alimente în exces în fiecare etapă din lanțul de aprovizionare cu alimente (și anume, producție, prelucrare, distribuție și consum) Atunci când apare un surplus de alimente, cea mai bună destinație care asigură valorificarea la maximum a resurselor de alimente comestibile este redistribuirea acestora pentru consumul uman.

Donarea de alimente nu doar susține lupta împotriva sărăciei alimentare, ci poate fi un levier eficace în reducerea cantității de alimente în exces valorificate industrial sau trimise în vederea tratării ca deșeuri și, în cele din urmă, la groapa de gunoi. Cu toate acestea, chiar dacă redistribuirea alimentelor în exces este un fenomen care ia amploare, iar producătorii și distribuitorii cu amănuntul de alimente sunt dispuși să își doneze surplusul unor bănci de alimente și societăți caritabile, cantitatea de alimente redistribuite reprezintă totuși o mică proporție din totalul alimentelor comestibile în exces disponibile în UE. Spre exemplu, în 2016, unii membri ai Federației Europene a Băncilor de Alimente (FEBA) au distribuit 535 000 de tone de alimente unui număr de 6,1 milioane de oameni ⁽⁷⁾, ceea ce reprezintă doar o mică parte din volumul estimat al risipei de alimente înregistrate anual în UE.

⁽¹⁾ Eurostat, 2017.

⁽²⁾ „Estimarea nivelurilor risipei de alimente în Europa”, FUSIONS (martie 2016).

⁽³⁾ FAO (Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură). 2011. „Pierderile și risipa de alimente la nivel mondial – amploare, cauze și prevenire” (*Global Food Losses and Food Waste – Extent, Causes and Prevention*). Roma: FAO ONU.

⁽⁴⁾ M. Kummu, H. de Moel, M. Porkka, S. Siebert, O. Varis și P.J. Ward. 2012. „Alimente pierdute, resurse risipite: pierderi în lanțul de aprovizionare cu alimente la nivel mondial și impactul acestora asupra apei dulci, a terenurilor cultivate și a utilizării îngrășămintelor” (*Lost Food, Wasted Resources: Global Food Supply Chain Losses and Their Impacts on Freshwater, Cropland and Fertilizer Use*). *Science of the Total Environment* 438: 477-489.

⁽⁵⁾ FAO. 2013. „Amprenta risipei de alimente și schimbările climatice” (*Food Wastage Footprint & Climate Change*). Roma: FAO ONU.

⁽⁶⁾ FAO. 2015. „Amprenta risipei de alimente și schimbările climatice” (*Food Wastage Footprint & Climate Change*). Roma: FAO ONU.

⁽⁷⁾ Federația Europeană a Băncilor de Alimente (FEBA): <http://www.eurofoodbank.eu/> În plus, Tafel („băncile de alimente” germane care nu sunt membre ale FEBA) distribuie anual aproximativ 220 000 de tone de alimente unui număr de aproximativ 1,5 milioane de oameni.

Statele membre (SM) și părțile interesate au identificat, pentru donatori și beneficiari, obstacole juridice și operaționale în calea redistribuirii de alimente sigure și comestibile în UE ⁽¹⁾. Prin urmare, planul de acțiune propus de Comisie pentru promovarea unei economii circulare ⁽²⁾ presupune, printre altele, clarificarea legislației UE în domeniul alimentelor pentru a facilita donarea de alimente.

1.2. Obiectiv

Obiectivul prezentului ghid este de a clarifica dispozițiile relevante din legislația UE și de a ajuta la îndepărtarea obstacolelor din calea redistribuirii alimentelor în cadrul de reglementare actual al UE. Mai exact, prezentul ghid va căuta:

- să faciliteze asigurarea de către furnizorii și beneficiarii excedentului de alimente a conformității cu cerințele relevante prevăzute în cadrul de reglementare al UE (de exemplu, siguranța alimentelor, igiena alimentelor, trasabilitate, răspundere, TVA etc.);
- să promoveze o interpretare comună de către autoritățile de reglementare din statele membre ale UE a normelor aplicabile pentru redistribuirea excedentului de alimente.

Ghidul UE privind donarea de produse alimentare se axează neapărat pe aspectele care trebuie abordate la nivelul UE și, prin urmare, caută să completeze, nu să reproducă orientările stabilite în statele membre. Ghidurile elaborate la nivel național și/sau sectorial, deseori redactate în comun de către partenerii de redistribuire și autoritățile competente (de la nivel național și/sau regional), joacă un rol important în asigurarea siguranței alimentelor și a trasabilității și în clarificarea rolurilor și a responsabilităților diferiților actori implicați în recuperarea și redistribuirea excedentului de alimente ⁽³⁾. De asemenea, orientările sectoriale elaborate la nivelul UE ⁽⁴⁾ pot să susțină eforturile de redistribuire a alimentelor și să promoveze schimbul de bune practici.

Prin urmare, Comisia recomandă insistent să fie elaborate la nivel național norme și/sau orientări relevante cu privire la donarea de alimente, astfel încât să se prezinte în mod clar, pentru toți actorii, normele și procedurile de operare existente la nivel național, inclusiv responsabilitățile aferente ale actorilor-cheie pentru a facilita asigurarea conformității și promovarea celor mai bune practici. În acest sens, ghidul UE privind donarea de alimente, adoptat de Comisia Europeană, prin consultare cu Platforma UE privind pierderile și risipa de alimente ⁽⁵⁾, poate servi drept referință pentru actorii din statele membre la elaborarea orientărilor și normelor naționale.

De asemenea, orientările statelor membre pot să clarifice în mod detaliat rolurile și responsabilitățile operatorilor din sectorul alimentar în domenii în care se aplică normele naționale, spre exemplu, în legătură cu răspunderea (a se vedea, de asemenea, secțiunea 4). Autoritățile naționale competente ar putea să încurajeze, în plus, elaborarea și diseminarea manualelor de bune practici pentru recuperarea și redistribuirea excedentului de alimente, în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 852/2004 privind igiena produselor alimentare ⁽⁶⁾. Pentru a încuraja donarea de alimente, autoritățile naționale competente ar putea dori să aibă în vedere acordarea unor stimulente fiscale pentru operatorii din sectorul alimentar (a se vedea secțiunea 7.2), precum și implementarea unor activități de informare, comunicare și formare de către actorii în cauză pentru a susține practicile de redistribuire a alimentelor în condiții de siguranță la fața locului.

⁽¹⁾ Menționate, spre exemplu, în „Studiul comparativ privind legislația și practicile statelor membre ale UE cu privire la donațiile de alimente” (*Comparative study on EU Member States’ legislation and practices on food donations*) (CESE, 2014); „Estimarea costurilor asociate risipei de alimente: prevenirea risipei de alimente în UE” (*Counting the Cost of Food Waste: EU food waste prevention*) (House of Lords din Regatul Unit, 2013-2014); „Analiza legislației și a politicilor din UE cu implicații asupra risipei de alimente” (*Review of EU legislation and policies with implications on food waste*) (FUSIONS, 2015); „Redistribuirea alimentelor în regiunea nordică” (*Food redistribution in the Nordic Region*) (Consiliul Nordic al Miniștrilor, TemaNord, 2014-2016); precum și în cadrul reuniunilor Comisiei cu autoritățile competente naționale și părțile interesate, inclusiv cu membri ai Platformei UE privind pierderile de alimente și risipa de alimente, creată în 2016 în cadrul Planului de acțiune privind economia circulară, și pe baza contribuțiilor individuale ale acestora (a se vedea http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/index_en.htm).

⁽²⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Închiderea buclei – un plan de acțiune al UE pentru economia circulară” [COM(2015) 614 final].

⁽³⁾ „Redistribuirea alimentelor în regiunea nordică, faza a doua: identificarea modelelor de bune practici pentru o mai bună redistribuire a alimentelor” (*Food redistribution in the Nordic Region, phase II: identification of best practice models for enhanced food redistribution*) (Consiliul Nordic al Miniștrilor, TemaNord, 2016).

⁽⁴⁾ Spre exemplu, Fiecare masă contează – ghid privind donarea de produse alimentare („*Every Meal Matters – Food donation guidelines*”), întocmit de FoodDrinkEurope/EuroCommerce/Federația Europeană a Băncilor de Alimente – aprobat de către Comitetul permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale al Comisiei Europene.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/eu-platform_en

⁽⁶⁾ Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare (JO L 139, 30.4.2004, p. 1).

Pentru a facilita schimbul de informații cu privire la practicile naționale referitoare la donarea de alimente, Comisia publică orientările care există în statele membre ale UE pe site-ul său web dedicat prevenirii risipei de alimente⁽¹⁾. În cazul în care sunt elaborate ghiduri sectoriale de bune practici la nivelul UE în legătură cu donarea de alimente în contextul normelor UE privind igiena produselor alimentare⁽²⁾, care sunt aduse la cunoștința Comisiei Europene, acestea sunt puse la dispoziție și într-un registru online⁽³⁾.

2. DOMENIU DE APLICARE

Domeniul de aplicare al ghidului UE privind donarea de alimente cuprinde recuperarea și redistribuirea alimentelor de către operatorii din sectorul alimentar, care sunt furnizate de către deținător cu titlu gratuit.

2.1. Ce reprezintă redistribuirea alimentelor?

Redistribuirea alimentelor constituie un proces prin care excedentul de alimente, care ar putea fi risipit în alte condiții, este recuperat, colectat și oferit oamenilor, în special celor nevoiași.

În cadrul activității sale de prevenire a pierderilor și risipei de alimente și de promovare a securității alimentare, o echipă multidisciplinară a Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) a propus o definiție pentru „recuperarea și redistribuirea de alimente sigure și nutritive pentru consumul uman”, după cum urmează⁽⁴⁾:

— „Recuperarea de alimente sigure și nutritive pentru consumul uman” înseamnă a primi, cu sau fără plată, alimente (prelucrate, semiprelucrate sau în stare crudă) care ar fi, în alte condiții, eliminate sau risipite din lanțurile de aprovizionare din cadrul sistemului alimentar din sectorul agricol, al producției animaliere și al pescuitului. „Redistribuirea de alimente sigure și nutritive pentru consumul uman” înseamnă a păstra sau a prelucra și apoi a distribui alimentele primite în conformitate cu cadrele în materie de siguranță, calitate și de reglementare direct sau prin intermediari, cu sau fără plată, persoanelor care au acces la acestea, pentru aportul alimentar.

Pentru susținerea eforturilor permanente de a promova regimuri alimentare sănătoase și echilibrate pentru toți cetățenii Europei, în special pentru copii, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivel național, în acțiunea de redistribuire a produselor alimentare ar trebui să se țină cont, ori de câte ori este posibil, de contribuția acestora la asigurarea unui regim alimentar echilibrat. În acest sens, se utilizează ghiduri nutriționale naționale drept documente de orientare.

Ghidul UE privind donarea de alimente, deși este în concordanță cu definiția redistribuirii de alimente propusă de FAO, caută să clarifice dispozițiile relevante ale legislației UE care se aplică în cazul furnizării gratuite a produselor alimentare de către deținător. Redistribuirea alimentelor vizează o gamă diversificată de actori, rețele și activități având o evoluție rapidă. Deși băncile de alimente constituie principalii parteneri, și cei mai frecvenți, în domeniul redistribuirii alimentelor, orientările prezentate în continuare, care se referă la aplicarea normelor UE relevante (de exemplu, siguranța alimentelor, igiena alimentelor, informații pentru consumatori, răspundere etc.), pot fi valabile și pentru alte modele și/sau actori din domeniul redistribuirii alimentelor. Aceștia din urmă ar putea include entități implicate în activități nonprofit de redistribuire a alimentelor, precum supermarketuri sau restaurante sociale, în cadrul cărora beneficiarul final poate, în anumite cazuri, să efectueze o plată nominală în schimbul unor alimente sau mese.

2.2. Ce înseamnă excedentul de alimente?

Excedentul de alimente, care constă în produse alimentare finite (inclusiv carne proaspătă, fructe și legume), preparate parțiale sau ingrediente alimentare, poate să apară în orice etapă din lanțul de producție și distribuție a alimentelor din diverse motive. Situațiile în care există alimente care nu îndeplinesc specificațiile producătorului și/sau ale clientului (de exemplu, variații la nivel de culoare, dimensiune, formă etc. a produsului), precum și erorile apărute la nivelul producției și cele de etichetare, pot genera un excedent, spre exemplu în sectorul agricol și în industria prelucrătoare. Dificultățile legate de gestionarea ofertei și a cererii pot duce la lansarea de comenzi în exces și/sau la anularea de comenzi. Problemele legate de marcarea datei, precum durata de viață insuficientă a produsului, care rămâne la livrare, sau normele naționale care nu permit redistribuirea alimentelor după data durabilității minime, pot să împiedice, de asemenea, vânzarea și distribuția alimentelor prin canalele obișnuite de vânzare cu amănuntul.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 852/2004.

⁽³⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/dyna/hygienelegislation/>

⁽⁴⁾ Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (mai 2015). Definiția completă a „recuperării și redistribuirii de alimente sigure și nutritive pentru consumul uman” (<http://www.fao.org/save-food/news-and-multimedia/news/news-details/en/c/288692/>).

Excedentul de alimente poate fi redistribuit cu condiția să fie adecvat pentru consumul uman și conform cu toate cerințele privind siguranța alimentelor⁽¹⁾, astfel cum este prevăzut de normele UE privind siguranța alimentelor și informațiile despre alimente pentru consumatori, precum și de normele naționale relevante. Alimentele adecvate pentru a fi donate ar putea include, spre exemplu, produse care: nu îndeplinesc specificațiile producătorului sau ale consumatorului; au ambalaje și/sau etichete modificate, însă care nu compromit siguranța alimentelor sau informațiile pentru consumatori; sunt limitate în timp (cum ar fi produsele prevăzute pentru un anumit sezon de vacanță sau o activitate promoțională); sunt recoltate pe câmp cu acordul producătorului; au depășit data durabilității minime, însă pot fi totuși consumate în condiții de siguranță; au fost colectate și/sau confiscate de către autoritățile de reglementare din alte motive decât siguranța alimentelor etc.

Așadar, redistribuirea excedentului de alimente și implicarea în activități de donare de alimente se pot asigura de către operatori din sectorul alimentar în fiecare etapă din lanțul de aprovizionare cu alimente. Operatorii din sectorul alimentar (de exemplu, fermieri, producători de alimente și comercianți cu amănuntul) pot dona excedentul de alimente prin intermediul organizațiilor de redistribuire (precum băncile de alimente), al rețelelor care colectează produse alimentare și al altor organizații caritabile sau direct consumatorilor înșiși (de exemplu, angajaților).

2.3. Cine sunt actorii?

Orientările UE privind donarea de alimente vizează actorii implicați în fiecare etapă din lanțul de aprovizionare cu alimente, fie că este vorba despre donatori sau despre beneficiari. Prezentul ghid abordează și caută să clarifice responsabilitățile și obligațiile specifice ale operatorilor din sectorul alimentar în redistribuirea excedentului de alimente, astfel cum sunt prevăzute în legislația UE în domeniul alimentelor și, în special, în Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾, așa-numita legislație alimentară generală.

Rețeaua de redistribuire a excedentului de alimente în UE este complexă, implicând diferite tipuri de actori și de procese operaționale.

Organizații „donatoare”

Sunt operatori din sectorul alimentar care pot furniza excedentul de alimente din fiecare etapă din lanțul de aprovizionare cu alimente, mai exact: producția primară, prelucrarea și producția alimentelor, comerțul cu amănuntul și alte tipuri de distribuție, precum și sectorul de alimentație publică și cel hotelier.

Organizații „beneficiare”

Acestea sunt implicate în redistribuirea excedentului de alimente și pot fi clasificate drept organizații „din prima linie” sau organizații „din spate”, unele dintre acestea îndeplinind ambele funcții⁽³⁾:

- Organizațiile „din spate” recuperează alimente donate de actori din lanțul de aprovizionare cu alimente, pe care le transportă, le depozitează și le redistribuie în cadrul unei rețele de organizații caritabile afiliate și calificate, inclusiv asociații caritabile, restaurante sociale, întreprinderi sociale etc.
- Organizațiile „din prima linie” primesc alimente donate de organizații „din spate” și/sau direct de actori din lanțul de aprovizionare cu produse alimentare. Acestea, la rândul lor, oferă alimentele beneficiarilor lor în diverse forme (de exemplu, pachete de alimente, bucătării care oferă mâncare caldă, mese servite în restaurante/cafelele sociale etc.); de asemenea, este posibil ca unele să vândă produse alimentare persoanelor nevoiașe la un preț subvenționat.

În multe state membre, organizațiile „din spate” sunt denumite „bănci de alimente”; în unele state membre însă (de exemplu, Estonia, Germania și Țările de Jos) „băncile de alimente” nu doar redistribuie alimente altor organizații, ci și oferă alimente direct beneficiarilor finali. Mai mult, activitățile organizațiilor „din prima linie” și ale celor „din spate” pot varia în statele membre: unele își limitează activitatea la depozitarea, transportarea și distribuirea alimentelor; altele prelucrează și prepară alimente și/sau mese care sunt oferite beneficiarului final.

Prezentul document desemnează organizațiile „din spate” ca fiind „organizații de redistribuire” (OR), iar organizațiile „din prima linie” ca fiind „organizații caritabile” (OC).

⁽¹⁾ UK WRAP a pus la dispoziție orientări privind ceea ce constituie un excedent de alimente adecvat pentru a fi redistribuit în cadrul unui instrument destinat să ajute industria să crească rata de redistribuire a excedentului de alimente și băuturi în Regatul Unit. „Cadrul pentru parteneriate eficiente de redistribuire” (*Framework for Effective Redistribution Partnerships*) (WRAP, 2016).

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare (JO L 31, 1.2.2002, p. 1).

⁽³⁾ Clasificare propusă în ghidul privind donarea de alimente elaborat de FoodDrinkEurope, EuroCommerce și Federația Europeană a Băncilor de Alimente, intitulat „Fiecare masă contează” (*Every Meal Matters*), iunie 2016, p. 16.

Donatori privați

Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar, care stabilește cadrul legislativ ce stă la baza legislației UE în domeniul produselor alimentare, nu se aplică producției primare pentru consum casnic privat și preparării, manipulării sau depozitării alimentelor acasă pentru consumul casnic privat. Prin urmare, de aici reiese că persoanele fizice care oferă alimente pe bază *ad hoc*, în cadrul unor evenimentelor în comunitate sau al altor evenimente caritabile, inclusiv al inițiativelor de colectare a produselor alimentare, sunt excluse de la obligații legate de Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar, la fel ca și organizațiile caritabile care primesc ocazional alimente de la persoane fizice. Cu toate acestea, statele membre pot să ofere clarificări suplimentare în normele naționale sau îndrumări pentru a-i ajuta pe cei care oferă alimente din spirit de binefacere și în cadrul comunităților, care primesc contribuții din partea donatorilor privați, să respecte cerința de a servi alimente sigure.

Mai mult, normele UE privind igiena alimentelor și informațiile referitoare la alimente se aplică numai întreprinderilor care dau dovadă de o anumită continuitate a activităților și un anumit nivel de organizare. Prin urmare, domeniul de aplicare al ghidului UE privind donarea de alimente exclude operațiuni precum manipularea, pregătirea, depozitarea și servirea ocazională de alimente de către persoane fizice în cadrul evenimentelor desfășurate în cadrul bisericilor, al școlilor sau al târgurilor din sate. La secțiunea 3.8 din „Documentul de orientare privind punerea în aplicare a anumitor dispoziții din Regulamentul (CE) nr. 852/2004 privind igiena produselor alimentare” sunt oferite orientări suplimentare în acest domeniu⁽¹⁾. Autoritățile naționale competente pot oferi orientări suplimentare pentru a clarifica dacă furnizarea de alimente în cadrul acțiunilor comunitare și de binefacere necesită înregistrarea în temeiul normelor de igienă a alimentelor⁽²⁾.

Organizații „facilitatoare”

Pentru a facilita redistribuirea alimentelor, organizațiile intermediare pot oferi și servicii pentru a permite stabilirea legăturii dintre donatorii și beneficiarii de alimente și corelarea ofertei excedentului de alimente cu o posibilă cerere. În cazul în care sunt utilizate rețele de tehnologie a informației și comunicațiilor (TIC), proprietarul platformei sau al altui instrument digital este încurajat să atragă atenția donatorilor și beneficiarilor de alimente, în cazul în care acești actori sunt operatori din sectorul alimentar (a se vedea secțiunea 3 de mai jos), cu privire la obligațiile lor respective în temeiul legislației UE în domeniul alimentelor. Organizația responsabilă pentru rețeaua TIC ar fi considerată drept un furnizor de „servicii ale societății informaționale”, astfel cum este definit în Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽³⁾.

În situațiile în care activitățile organizației „facilitatoare” includ pregătirea, manipularea, depozitarea și/sau distribuirea de alimente, spre exemplu gestionarea unui spațiu frigorific public în care donatorii pun la dispoziție excedentul de alimente pentru o redistribuire ulterioară, proprietarul ar putea fi considerat drept un operator din sectorul alimentar. În astfel de cazuri, ghidul UE privind donarea de alimente va fi relevant pentru activitățile lor.

3. REDISTRIBUIREA ALIMENTELOR: ROLURILE ȘI OBLIGAȚIILE ACTORILOR

Redistribuirea excedentului de alimente intră sub incidența Regulamentului privind legislația generală în domeniul alimentar. Operațiunile legate de furnizarea de alimente, cu scop lucrativ sau nu, sunt considerate în mod clar ca fiind „introducere pe piață” a alimentelor:

- „introducerea pe piață” înseamnă deținerea produselor alimentare sau a hranei pentru animale în scopul vânzării, oferirea pentru vânzare sau orice altă formă de transfer, indiferent dacă este gratuită sau nu, și însăși vânzarea, distribuția și alte forme de transfer⁽⁴⁾.

Organizațiile care primesc excedent de alimente, indiferent dacă sunt organizații de redistribuire (OR) sau organizații caritabile (OC), sunt considerate operatori din sectorul alimentar în temeiul Regulamentului privind legislația generală în domeniul alimentar:

- „întreprindere cu profil alimentar” înseamnă orice întreprindere, indiferent dacă are sau nu drept scop obținerea de profit și indiferent dacă este publică sau privată, care desfășoară oricare dintre activitățile legate de orice etapă de producție, prelucrare și distribuție a produselor alimentare⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/biosafety_fh_legis_guidance_reg-2004-852_en.pdf

⁽²⁾ A se vedea, de exemplu: „Ghid cu privire la aplicarea legislației UE privind igiena alimentelor în cazul furnizării de alimente în cadrul acțiunilor comunitare și de binefacere” (Guidance on the application of EU food hygiene law to community and charity food provision), Agenția de Standardizare în Domeniul Alimentar din Regatul Unit (UK Food Standards Agency), martie 2016.

⁽³⁾ Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic) (JO L 178, 17.7.2000, p. 1).

⁽⁴⁾ Articolul 3 alineatul (8) din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

⁽⁵⁾ Articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

— „operator în sectorul alimentar” înseamnă persoanele fizice sau juridice care răspund de îndeplinirea cerințelor legislației alimentare în cadrul întreprinderii cu profil alimentar aflată sub controlul lor ⁽¹⁾.

Articolul 17 din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar definește responsabilitățile tuturor operatorilor din sectorul alimentar din întregul lanț alimentar (și anume, fermieri, producători de alimente și de hrană pentru animale, importatori, brokeri, distribuitori, societăți de catering publice și private, organizații de redistribuire și caritabile etc.) și rolul autorităților competente din statele membre ale UE, după cum urmează:

„1. Operatorii din sectorul produselor alimentare și operatorii cu activitate în domeniul hranei pentru animale iau măsuri, în toate etapele producerii, prelucrării și distribuției din unitatea aflată sub controlul lor, astfel încât produsele alimentare sau hrana pentru animale să satisfacă cerințele legislației alimentare care sunt relevante pentru activitățile lor și verifică îndeplinirea acestor cerințe.

2. Statele membre aplică legislația alimentară, monitorizează și verifică respectarea cerințelor relevante ale legislației alimentare de către operatorii din sectorul alimentar și operatorii cu activitate în domeniul hranei pentru animale în toate etapele producerii, prelucrării și distribuției. [...]” ⁽²⁾.

Articolul 17 alineatul (1) impune operatorilor din sectorul alimentar obligația de a participa în mod activ la punerea în aplicare a cerințelor legislației alimentare și de a verifica dacă astfel de cerințe sunt îndeplinite. Această cerință generală este strâns legată de alte cerințe obligatorii prevăzute în legislația alimentară specifică [spre exemplu, punerea în aplicare a principiilor privind analiza riscurilor și punctele critice de control (HACCP) în domeniul igienei alimentare]. Prin urmare, acesta acordă operatorilor din sectorul alimentar responsabilitatea principală ⁽³⁾ de a asigura conformitatea cu toate cerințele legislației (UE și naționale) în domeniul alimentelor în toate etapele de producție, prelucrare și distribuție în cadrul societăților (sau al activității din lanțul de aprovizionare cu alimente) pe care le controlează.

Având în vedere că operatorii din sectorul alimentar sunt cel mai bine plasați pentru a concepe un sistem sigur de furnizare a produselor alimentare și pentru a se asigura că produsele alimentare furnizate de ei sunt sigure, ei au responsabilitatea principală de a asigura conformitatea cu legislația alimentară, în special siguranța produselor alimentare. (Referitor la interacțiunea dintre responsabilitatea principală și răspunderea juridică, vă rugăm să consultați secțiunea 4).

În ceea ce privește toate activitățile legate de producția și distribuția de alimente, operatorii din sectorul alimentar care sunt implicați în redistribuirea excedentului de alimente trebuie să evalueze în fiecare caz cerințele care sunt adecvate și să asigure, printre altele, faptul că informațiile despre siguranța alimentelor și despre consumator nu sunt compromise. Printre obligațiile care apar în legătură cu cerința generală a responsabilității principale care le revine organizațiilor care se ocupă de excedentele de alimente și le redistribuie (OR și OC) se numără, spre exemplu, nevoia de a asigura faptul că alimentele refrigerate sunt depozitate în mod corespunzător pentru a menține lanțul frigorific, astfel cum este prevăzut în normele UE de igienă alimentară, precum și interzicerea redistribuirii alimentelor care au depășit data limită de consum, astfel cum este prevăzut în normele UE privind furnizarea de informații despre alimente către consumatori în legătură cu cerințele de siguranță prevăzute în Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar ⁽⁴⁾.

Operatorii din sectorul alimentar implicați în redistribuirea de produse alimentare ar trebui să aplice bunele practici de igienă și să instituie un sistem de autocontrol (HACCP) ⁽⁵⁾. Prin stabilirea unor astfel de sisteme de autocontrol, adaptate la activitățile de redistribuire, se pot susține OR și OC în gestionarea oricăror riscuri operaționale și în verificarea îndeplinirii cerințelor; spre exemplu, prin înregistrarea și verificarea temperaturilor de păstrare la rece. Atunci când se stabilește un astfel de plan, poate fi avută în vedere o abordare proporțională și flexibilă, astfel cum este explicat în Comunicarea relevantă a Comisiei ⁽⁶⁾.

În calitate de operatori în sectorul alimentar, OR și OC trebuie să verifice, de asemenea, dacă sunt îndeplinite cerințele legislației în domeniul alimentelor în cazul activităților care se află sub controlul lor și, în acest sens, pot să refuze produsele propuse pentru a fi donate care prezintă un risc pentru consumatorul final (de exemplu, produsele cu ambalaje deteriorate și cu un aspect neobișnuit al produselor alimentare, precum și produsul care este prea aproape de data limită de consum, pentru a permite redistribuirea acestora în condiții de siguranță și utilizarea de către consumator înainte de data expirării etc.).

⁽¹⁾ Articolul 3 alineatul (3) din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

⁽²⁾ Articolul 17 alineatele (1) și (2) din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

⁽³⁾ Considerentul 30 din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

⁽⁴⁾ Articolul 24 din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare prevede că „după data limită de consum se consideră că un produs alimentar nu prezintă siguranță (JO L 304, 22.11.2011, p. 18), în conformitate cu articolul 14 alineatele (2)-(5) din Regulamentul (CE) nr. 178/2002”.

⁽⁵⁾ Proceduri bazate pe HACCP sau „HACCP”: proceduri bazate pe principiile sistemului de analiză a riscurilor și puncte critice de control (HACCP), mai exact un sistem de autocontrol care identifică, evaluează și controlează pericolele care sunt semnificative pentru siguranța produselor alimentare în concordanță cu principiile HACCP.

⁽⁶⁾ Comunicarea Comisiei privind punerea în aplicare a sistemelor de management al siguranței alimentare cuprinzând programele preliminare (PRP) și procedurile bazate pe principiile HACCP, inclusiv facilitatea/flexibilitatea punerii în aplicare în anumite întreprinderi cu profil alimentar (2016/C 278/01) (JO C 278, 30.7.2016, p. 1).

În ceea ce privește toți actorii din lanțul de distribuire a produselor alimentare, OR și OC trebuie să se asigure, în special, de faptul că produsele alimentare introduse pe piață sunt sigure în conformitate cu cerințele de siguranță a produselor alimentare prevăzute la articolul 14 din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar și formulate după cum urmează:

1. Nu sunt introduse pe piață produsele alimentare care nu prezintă siguranță.
2. Se spune despre produse alimentare că nu prezintă siguranță atunci când se consideră că acestea: (a) sunt dăunătoare sănătății; (b) nu sunt adecvate consumului uman. [...] ⁽¹⁾.

Conceptele „dăunătoare sănătății” și „nu sunt adecvate consumului uman” sunt explicate în detaliu la articolul 14 alineatele (3)-(5) din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar, precum și în orientările ⁽²⁾ elaborate de către Comisie și statele membre pentru a veni în sprijinul tuturor actorilor în vederea îndeplinirii de către aceștia a obligațiilor lor legate de Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar impune, de asemenea, o cerință generală privind trasabilitatea pentru toate produsele alimentare introduse pe piața UE (a se vedea, de asemenea, secțiunea 3.2, unde această cerință este descrisă mai detaliat):

- „— Trasabilitatea produselor alimentare, a hranei pentru animale, a animalelor de la care se obțin produse alimentare și a oricărei alte substanțe destinate sau prevăzute a fi încorporată într-un produs alimentar sau în hrana pentru animale se stabilește pentru toate etapele producției, prelucrării și distribuției” ⁽³⁾.

Pentru a îndeplini cerința generală privind trasabilitatea, organizațiile care iau parte la redistribuirea excedentului de alimente trebuie să țină evidența locurilor din care obțin produsele alimentare și, dacă oferă produse alimentare altor societăți, acestea trebuie să documenteze și persoanele cărora le-au distribuit produsele alimentare respective (a se vedea secțiunea 3.2).

De asemenea, li se solicită tuturor operatorilor din sectorul alimentar să retragă, să recheme sau să anunțe produsele alimentare care nu sunt sigure, astfel cum este prevăzut la articolul 19 din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar:

1. În cazul în care un operator din sectorul alimentar consideră sau are motive să creadă că un produs alimentar pe care l-a importat, produs, prelucrat, fabricat sau distribuit nu satisface cerințele privind siguranța produselor alimentare, el inițiază de îndată procedurile pentru retragerea produsului alimentar respectiv de pe piață în cazul în care produsul alimentar a ieșit de sub controlul imediat al respectivului operator inițial și informează despre aceasta autoritățile competente. În cazul în care produsul ar putea să fi ajuns la consumator, operatorul informează, în mod eficient și precis, consumatorii în legătură cu motivul retragerii acestuia și, dacă este necesar, retrag de la consumatori produsele care le-au fost deja furnizate, atunci când alte măsuri nu sunt suficiente pentru realizarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății.
2. Un operator din sectorul alimentar responsabil pentru activități de vânzare cu amănuntul și distribuție care nu afectează ambalarea, etichetarea, siguranța sau integritatea produselor alimentare inițiază, în limitele activităților sale, proceduri de retragere de pe piață a produselor care nu satisfac cerințele de siguranță a produselor alimentare și participă la procesul de siguranță a produselor alimentare transmițând mai departe informațiile necesare pentru trasabilitatea unui produs alimentar, cooperând la acțiunile întreprinse de producători, prelucrători, producători și/sau autoritățile competente.
3. Un operator din sectorul alimentar informează de îndată autoritățile competente dacă el consideră sau are motive să creadă că un produs alimentar care este introdus pe piață poate fi dăunător pentru sănătatea umană. Operatorii economici informează autoritățile competente în legătură cu acțiunile întreprinse pentru prevenirea riscurilor asupra consumatorului final și nu împiedică sau descurajează orice persoană să coopereze, în conformitate cu legislația internă și practica legală, cu autoritățile competente, în cazurile în care aceasta ar putea preveni, reduce sau elimina un risc rezultat dintr-un produs alimentar. [...]

3.1. Activități ale organizațiilor de redistribuire și caritabile

Caracterul activității unei organizații și modelul său de funcționare vor stabili normele specifice care se aplică în conformitate cu cadrul de reglementare al UE pentru siguranța produselor alimentare și informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare. În mod specific, indiferent dacă o organizație redistribuie produse alimentare unei alte organizații (și anume, în sistem „business-to-business”) sau direct unui beneficiar final (în sistem „business-to-consumer”) și în funcție de tipul de activitate pe care aceasta o desfășoară (de exemplu, donarea de produse alimentare de origine animală, prepararea meselor), pot să existe diferite cerințe sub aspectul trasabilității, al igienei produselor alimentare și al informării despre produse alimentare.

⁽¹⁾ Articolul 14 alineatele (1) și (2) din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

⁽²⁾ Orientări privind punerea în aplicare a articolelor 11, 12, 14, 17, 18, 19 și 20 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 privind legislația generală în domeniul alimentar. Concluziile Comitetului permanent pentru lanțul alimentar și sănătatea animală. https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/gfl_req_guidance_rev_8_en.pdf

⁽³⁾ Articolul 18 din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

Prin urmare, este important să se aibă în vedere, în fiecare caz în parte, tipul activității desfășurate de către organizațiile implicate în redistribuirea produselor alimentare, deoarece normele aplicabile și obligațiile aferente ar putea fi diferite.

Întrucât activitățile organizațiilor de redistribuire și caritabile sunt în fond legate de distribuirea de produse alimentare, acestea pot fi considerate, în temeiul Regulamentului privind legislația generală în domeniul alimentar, drept operatori din sectorul alimentar implicați în activitatea de „comerț cu amănuntul”.

— „comerț cu amănuntul” ⁽¹⁾ înseamnă manipularea și/sau prelucrarea produselor alimentare și depozitarea lor în punctele de vânzare sau livrare către consumatorul final și include terminalele de distribuție, operațiunile de catering, cantine de fabrică, catering instituțional, restaurante și alte operațiuni similare în domeniul serviciilor alimentare, magazine, centre de distribuție tip supermarket și puncte de vânzare en gros.

În conformitate cu normele UE de igienă a produselor alimentare, OR și OC sunt considerate, în esență, centre care desfășoară „comerț cu amănuntul” sau centre de distribuire cu activități limitate la depozitare și transport. Aplicarea normelor UE de igienă a produselor alimentare, inclusiv a măsurilor specifice legate de produsele alimentare de origine animală, este explicată mai în detaliu în secțiunea 5.

În conformitate cu normele UE de etichetare a produselor alimentare, OR și OC care prepară alimente gata de consum pentru consumatorul final ar putea fi considerate drept „unități de restaurație colectivă”. Implicațiile acestui statut, în ceea ce privește obligațiile legate de informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, sunt detaliate în capitolul 6.

— „unitate de restaurație colectivă” ⁽²⁾ înseamnă orice unitate (inclusiv un vehicul sau un stand fix sau mobil) precum restaurantele, cantinele, școlile, spitalele și societățile de catering, în care, în cadrul unei activități profesionale, sunt preparate produse alimentare destinate consumului direct de către consumatorul final.

3.1.1. Sortarea excedentului de alimente pentru redistribuire

Nu sunt introduse pe piață produsele alimentare care nu prezintă siguranță. Unele state membre și părți interesate au solicitat clarificări cu privire la redistribuirea produselor care sunt compuse din mai multe componente, unele dintre acestea nefiind adecvate consumului uman. Acestea ar putea include, spre exemplu: un săculeț de portocale, în care o portocală este stricată, un pachet cu mai multe iaurturi, în care un iaurt ar putea avea sigiliul rupt, sau o cutie de ouă, în care un ou ar putea fi spart. Normele UE privind siguranța alimentelor nu interzic unui operator din sectorul alimentar să sorteze astfel de produse alimentare în vederea redistribuirii lor. În mod specific, articolul 14 alineatul (6) din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar prevede următoarele:

„În cazurile în care un produs alimentar care nu prezintă siguranță face parte dintr-un transport, dintr-un lot sau dintr-o șarjă de mărfuri alimentare din aceeași clasă sau având aceeași descriere, se presupune că toate produsele alimentare din respectivul transport, lot sau șarjă nu prezintă nici ele siguranță, în afara cazurilor în care, în urma unei evaluări detaliate, nu există nicio dovadă că restul transportului, lotului sau șarjei nu prezintă siguranță”.

Prin urmare, operațiuni precum deschiderea unui săculeț de portocale pentru a îndepărta fructele stricate din acesta, care nu sunt adecvate consumului uman, că sunt desfășurate de către donator (de exemplu, comerciantul cu amănuntul) sau de către beneficiar (de exemplu, OR/OC), sunt posibile atâta timp cât, în urma unei evaluări detaliate, se poate asigura faptul că produsele alimentare redistribuite pot fi consumate în condiții de siguranță.

Atunci când efectuează o astfel de evaluare detaliată, operatorul din sectorul alimentar ar putea să se orienteze după aspectele avute în vedere atunci când stabilește dacă produsele alimentare sunt adecvate consumului uman, astfel cum sunt prezentate în orientările Comisiei cu privire la punerea în aplicare a Regulamentului privind legislația generală în domeniul alimentar ⁽³⁾. O astfel de evaluare ar putea ține cont de o serie de factori precum: tipul produsului (de exemplu, produse alimentare perisabile/neperisabile), compoziția produsului (de exemplu, umiditate ridicată/scăzută), tipul/nivelul de prelucrare, considerații de ordin vizual sau organoleptic, integritatea ambalajelor și a componentelor individuale, termenul de valabilitate al produsului, condițiile de manipulare, păstrare și transport, instrucțiuni de utilizare (dacă există/după caz) etc.

3.2. Trasabilitatea

Asigurarea trasabilității produselor alimentare în toate etapele de producție, prelucrare și distribuție constituie una dintre principalele obligații impuse operatorilor din sectorul alimentar în temeiul Regulamentului privind legislația generală în domeniul alimentar, pentru a proteja consumatorii de orice riscuri asociate cu lanțul alimentar și pentru a asigura siguranța alimentară. Atunci când se identifică un risc care impune scoaterea unui produs alimentar de pe piață, sistemele de trasabilitate asigură faptul că acest proces poate fi gestionat cu promptitudine și în mod eficace.

⁽¹⁾ Articolul 3 alineatul (7) din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

⁽²⁾ Articolul 2 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011.

⁽³⁾ Orientări privind punerea în aplicare a articolelor 11, 12, 14, 17, 18, 19 și 20 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 privind legislația generală în domeniul alimentar. *Op. cit.*, p. 10.

Donatorii de produse alimentare, care sunt ei înșiși operatori din sectorul alimentar, trebuie să instituie un sistem de trasabilitate indiferent dacă aceste produse alimentare sunt introduse pe piață pentru a fi vândute sau sunt puse la dispoziția organizațiilor de redistribuire și/sau caritabile cu titlu gratuit. Așa cum s-a explicat la secțiunea 2.2, persoanele fizice care oferă *ad hoc* produse alimentare în cadrul evenimentelor comunitare sau al altor evenimente caritabile și organizațiile caritabile care primesc ocazional produse alimentare de la donatori privați sunt scutiți de obligațiile legate de trasabilitate.

Beneficiarii excedentului de alimente, și anume organizațiile de redistribuire și caritabile, asemenea tuturor operatorilor din sectorul alimentar, trebuie să pună în aplicare, de asemenea, măsuri privind trasabilitatea, acestea fiind necesare pentru siguranța din lanțul de aprovizionare cu produse alimentare. La nivelul UE au fost prevăzute, de asemenea, norme specifice pentru produsele alimentare de origine animală⁽¹⁾, precum și pentru germeni și semințe destinate producției de germeni⁽²⁾ pentru a asigura aplicarea corectă a cerințelor de trasabilitate pentru aceste produse alimentare în contextul experienței trecute legate de gestionarea crizelor privind siguranța produselor alimentare. Informații suplimentare privind modul de punere în practică a cerințelor în materie de trasabilitate sunt oferite și în documentul de orientare pentru a sprijini toți actorii în îndeplinirea obligațiilor legate de Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar⁽³⁾.

Spre exemplu, în aceste orientări se menționează faptul că ar trebui să fie păstrate cel puțin următoarele informații pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute la articolul 18:

- numele, adresa furnizorului și identificarea produselor furnizate;
- numele, adresa clientului și identificarea produselor livrate;
- data și, dacă este necesar, ora tranzacției/livrării;
- volumul, după caz, sau cantitatea.

Referitor la durata minimă de păstrare a evidențelor, orientările prevăd faptul că o perioadă de cinci ani de la data fabricației sau a livrării ar putea asigura îndeplinirea obiectivelor din regulament.

Întrucât redistribuirea produselor alimentare are loc la sfârșitul lanțului valoric alimentar, iar produsele alimentare nu sunt, de regulă, păstrate pentru o perioadă de timp semnificativă de către OR și OC, Comisia consideră că, pentru păstrarea evidențelor, ar fi adecvată o perioadă de timp orientativă de doi până la cinci ani. Statele membre ar putea să prevadă mai detaliat astfel de perioade în normele și/sau orientările naționale, inclusiv, spre exemplu, o posibilă adaptare a perioadelor de timp necesare pentru păstrarea evidențelor în funcție de caracterul activității vizate (de exemplu, pentru restaurantele sociale ar putea fi prevăzute perioade mai scurte).

În anul 2004, Comisia Europeană a clarificat obligațiile în materie de trasabilitate în contextul redistribuirii produselor alimentare⁽⁴⁾. În general, toți operatorii din lanțul alimentar trebuie să păstreze evidența furnizorilor produselor pe care le primesc (un pas înapoi) și a beneficiarilor produselor (un pas înainte). Cu toate acestea, în cazul în care sunt distribuite produse alimentare consumatorului final, nu este necesară păstrarea unei evidențe a beneficiarilor.

Prin urmare, asigurarea trasabilității „cu un pas înainte” pentru activități de redistribuire ar putea fi o nouă obligație pentru unii operatori din sectorul alimentar, spre exemplu pentru cei din sectorul comerțului cu amănuntul sau cel de alimentație publică, care furnizează de regulă produse alimentare doar consumatorului final. Atunci când astfel de operatori din sectorul alimentar redistribuie produse alimentare către OR și OC, aceștia vor trebui să asigure, de asemenea, nu doar trasabilitatea produselor pe care le primesc, ci și a celor pe care le livrează (și anume, „cu un pas înainte”).

Obligațiile organizațiilor de redistribuire și a celor caritabile sunt diferite în ceea ce privește trasabilitatea. În timp ce organizațiile de redistribuire trebuie să păstreze evidența atât a furnizorilor de produse (aceștia sunt furnizorii produselor pe care le primesc), cât și a organizațiilor cărora le redistribuie produse alimentare, organizațiile caritabile care furnizează produse alimentare consumatorului final trebuie să păstreze doar evidența furnizorilor produselor alimentare pe care acestea le primesc.

⁽¹⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 931/2011 al Comisiei din 19 septembrie 2011 privind cerințele în materie de trasabilitate a alimentelor de origine animală stabilite în Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 242, 20.9.2011, p. 2).

⁽²⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 208/2013 al Comisiei din 11 martie 2013 privind cerințele în materie de trasabilitate aplicabile germenilor și semințelor destinate producției de germeni (JO L 68, 12.3.2013, p. 16).

⁽³⁾ Orientări privind punerea în aplicare a articolelor 11, 12, 14, 17, 18, 19 și 20 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 privind legislația generală în domeniul alimentar. *Op. cit.*, pp. 15-22.

⁽⁴⁾ E-2704/04.

În cazul produselor pescărești și de acvacultură, normele generale în materie de trasabilitate trebuie să fie completate de normele specifice în materie de trasabilitate prevăzute la articolul 58 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului⁽¹⁾ de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului. În plus față de obligațiile prevăzute prin cerințele în materie de trasabilitate din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar, aceasta înseamnă că operatorii, în toate etapele de producție, prelucrare și distribuție (inclusiv organizațiile de redistribuire și cele caritabile) posedă informațiile specifice impuse pentru urmărirea produselor pescărești și a celor din acvacultură și că este posibil să se urmărească produsele respective până în etapa de capturare sau recoltare.

Unele state membre oferă și orientări suplimentare pentru a ajuta actorii să își îndeplinească obligațiile în materie de trasabilitate în legătură cu redistribuirea produselor alimentare.

4. STABILIREA RESPONSABILITĂȚII PRINCIPALE ȘI A RĂSPUNDERII ATUNCI CÂND APAR PROBLEME LEGATE DE SIGURANȚA ALIMENTARĂ

4.1. Cadrul juridic

Responsabilitatea principală și răspunderea juridică

Responsabilitatea principală a operatorilor din sectorul alimentar de a asigura conformitatea cu legislația (EU și națională) în domeniul alimentar (nu doar legislația privind siguranța alimentară, ci și alte legi privind produsele alimentare), prevăzută la articolul 17 din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar, vizează activitățile acestora și este aplicabilă pe parcursul întregului lanț de aprovizionare cu produse alimentare. Prin urmare, li se interzice statelor membre să păstreze sau să adopte dispoziții legale la nivel național care scutesc vreun operator din sectorul alimentar de această obligație.

Cerința privind responsabilitatea principală nu are drept efect introducerea unui regim la nivelul Uniunii care să reglementeze atribuirea răspunderii diferiților actori din lanțul de aprovizionare cu produse alimentare. Stabilirea faptelor și a circumstanțelor care ar putea atrage răspunderea penală și/sau civilă a unui operator este o chestiune complexă care depinde foarte mult de structura diferitelor sisteme juridice și, în principiu, este de competența autorităților naționale.

Deși cerința prevăzută la articolul 17 alineatul (1) se aplică direct, răspunderea operatorilor din sectorul alimentar ar trebui să decurgă în practică din încălcarea unei cerințe specifice a legislației alimentare, precum și din normele privind răspunderea civilă sau penală care pot fi găsite în ordinea juridică internă a fiecărui stat membru. Procedura privind răspunderea nu va fi întemeiată pe articolul 17, ci va avea un temei juridic identificat în legislația națională specifică încălcată. Fără a aduce atingere celor de mai sus, în cazul în care se constată că un produs a încălcat cerințele legale, răspunderea fiecărui actor din lanțul de aprovizionare cu produse alimentare ar trebui să fie evaluată în funcție de respectarea de către acesta a responsabilităților proprii prevăzute în Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

Răspunderea producătorului pentru produsele alimentare cu defect [Directiva 85/374/CEE a Consiliului⁽²⁾]

Articolul 21 din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar prevede faptul că dispozițiile acesteia:

„— [...] nu aduc atingere Directivei 85/374/CEE a Consiliului din 25 iulie 1985 de apropiere a actelor cu putere de lege și actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește răspunderea pentru produsele cu defect”.

Directiva respectivă a instituit la nivelul UE principiul conform căruia, în cazul în care se produc daune din cauza defecțelor unui (oricărui) produs (cu excepția produselor agricole primare), producătorul este cel care poartă răspunderea. Producătorul este definit ca fiind fabricantul și, de asemenea, „orice persoană care, aplicându-și numele, marca sau alt semn distinctiv pe produs, se prezintă drept producătorul acestuia”.

Referitor la produsele alimentare cu defecte, Directiva 85/374/CEE se aplică în măsura în care dispozițiile acesteia nu contravin Regulamentului privind legislația generală în domeniul alimentar, în special în ceea ce privește responsabilitatea principală a operatorilor din sectorul alimentar de a asigura conformitatea cu toate cerințele legislației în domeniul alimentar instituite la nivelul UE și la nivel național pentru activitățile aflate sub controlul lor. Așa cum s-a afirmat anterior, în cazul în care se constată că un produs este defect, la evaluarea răspunderii ar trebui să se țină cont de îndeplinirea corespunzătoare de către producător a propriilor responsabilități specifice prevăzute în Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar.

(¹) Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 847/96, (CE) nr. 2371/2002, (CE) nr. 811/2004, (CE) nr. 768/2005, (CE) nr. 2115/2005, (CE) nr. 2166/2005, (CE) nr. 388/2006, (CE) nr. 509/2007, (CE) nr. 676/2007, (CE) nr. 1098/2007, (CE) nr. 1300/2008, (CE) nr. 1342/2008 și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1627/94 și (CE) nr. 1966/2006 (JO L 343, 22.12.2009, p. 1).

(²) Directiva 85/374/CEE a Consiliului din 25 iulie 1985 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la răspunderea pentru produsele cu defect (JO L 210, 7.8.1985, p. 29).

Cum se stabilește responsabilitatea și răspunderea atunci când apar probleme legate de siguranța alimentară?

În cazul în care apare o preocupare legată de siguranța alimentară (spre exemplu, intoxicații alimentare), autoritățile de sănătate publică vor examina întregul lanț de aprovizionare cu produse alimentare pentru a identifica originea și cauza problemei. Se poate întâmpla ca problema legată de siguranța alimentară să fie identificată de către o unitate din sectorul alimentar, aceasta trebuind să ia măsuri pentru a retrage, a rechema sau a anunța produsele alimentare care nu prezintă siguranță (a se vedea, de asemenea, secțiunea 3).

Stabilirea răspunderii (a) unui/unor anumit/anumiți operator(i) din sectorul alimentar presupune identificarea cauzei problemei și a operațiunii/activității în cursul căreia a apărut incidentul, de la caz la caz, de exemplu:

- intoxicația alimentară a apărut ca urmare a pasteurizării insuficiente (rolul fabricantului produselor alimentare);
- în timpul transportului produselor alimentare de la furnizor la comerciantul cu amănuntul a fost întrerupt lanțul frigorific (rolul furnizorului de logistică);
- produsele alimentare nu au fost păstrate în mod corespunzător la punctul de vânzare cu amănuntul înainte de a fi donate (rolul comerciantului cu amănuntul);
- produsele alimentare au fost distribuite de către o organizație caritabilă după data limită de consum (rolul organizației caritabile) etc.

Ar trebui precizat, încă o dată, faptul că stabilirea faptelor și a circumstanțelor care ar putea atrage răspunderea penală și/sau civilă a unui operator este o chestiune care depinde foarte mult de structura diferitelor sisteme juridice naționale. În orientările privind punerea în aplicare a Regulamentului privind legislația generală în domeniul alimentar se găsesc mai multe informații cu privire la semnificația și impactul articolului 17.1 din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar în legătură cu atribuirea responsabilităților în lanțul agroalimentar ⁽¹⁾.

4.2. Implicații pentru redistribuirea excedentului de alimente

Preocupările legate de o eventuală răspundere pot constitui o barieră care limitează implicarea producătorilor de alimente și a comercianților cu amănuntul în activități de redistribuire a produselor alimentare. În plus față de preocupările de natură juridică, operatorii din sectorul alimentar și-ar putea exprima îngrijorarea și față de o eventuală afectare a reputației societății/mărcii în eventualitatea în care apare un incident legat de siguranța alimentară corelat cu redistribuirea de produse alimentare.

Ar trebui subliniat faptul că cerința privind responsabilitatea principală este valabilă pentru toți operatorii din sectorul alimentar indiferent dacă produsele alimentare sunt vândute sau donate. Articolul 17 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 se aplică în continuare în același mod. Singura diferență este aceea că se mai introduce o etapă în lanțul de distribuție (și anume, organizația de redistribuire și/sau caritabilă) care, asemenea altor operatori din sectorul alimentar, va fi responsabilă pentru activitatea aflată sub controlul lor.

În timp ce conceptul „responsabilității principale” prevăzut în Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar se aplică întotdeauna în cazul fiecărui actor implicat în redistribuirea produselor alimentare pentru activitățile aflate sub controlul lor, este de competența autorităților naționale să stabilească „cine ar trebui să fie considerat răspunzător și pentru ce”, spre exemplu în cazul apariției unui incident legat de siguranța alimentară. În unele state membre ⁽²⁾ sunt stabilite acorduri de parteneriat formale care documentează transferul proprietății produselor vizate între donatori și beneficiari, precum și rolul și responsabilitățile acestor actori în asigurarea condițiilor de siguranță, a trasabilității și a informării consumatorilor pe parcursul lanțului de redistribuire a produselor alimentare.

5. NORMELE DE IGIENĂ ȘI REDISTRIBUIREA EXCEDENTULUI DE ALIMENTE

Toți consumatorii trebuie să fie protejați în egală măsură de aceleași standarde în materie de siguranță alimentară, indiferent dacă produsele alimentare sunt comercializate direct către consumatori sau redistribuite persoanelor cu nevoi prin intermediul organizațiilor de redistribuire și al altor organizații caritabile. Pentru a asigura aplicarea acestui principiu, redistribuirea excedentului de alimente, inclusiv livrarea și manipularea produselor alimentare, precum și o posibilă prelucrare și preparare ulterioară a produselor alimentare (spre exemplu, în restaurante sociale), trebuie să respecte normele UE legate de igiena produselor alimentare, care se aplică tuturor operatorilor din sectorul alimentar. Standardele în materie de igienă a produselor alimentare, care trebuie să fie respectate în cazul activităților comerciale, se aplică și în cazul activităților organizațiilor de redistribuire și ale organizațiilor caritabile.

⁽¹⁾ Orientări privind punerea în aplicare a articolelor 11, 12, 14, 17, 18, 19 și 20 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 privind legislația generală în domeniul alimentar.

⁽²⁾ De exemplu, în Franța – Model de acord reciproc pentru donarea de produse alimentare între o întreprindere de vânzare cu amănuntul și o asociație pentru ajutoare alimentare autorizată în conformitate cu articolul L. 230-6 din Codul rural și al pescuitului maritim (*Convention de dons de denrées alimentaires entre un commerce de détail alimentaire et une association d'aide alimentaire habilitée en application de l'article L. 230-6 du code rural et de la pêche maritime*) (a se vedea: <http://agriculture.gouv.fr/don-alimentaire-un-modele-de-convention-entre-distribueurs-et-associations>).

Pentru protejarea consumatorilor și siguranța alimentară, pot fi introduse pe piață doar produsele alimentare care îndeplinesc cerințele prevăzute în normele UE privind igiena produselor alimentare și care sunt adecvate pentru consumul uman, inclusiv cele care sunt donate organizațiilor nonprofit pentru a fi distribuite persoanelor nevoiașe. Asemenea operatorilor din sectorul alimentar, organizațiile de redistribuire și cele caritabile trebuie să respecte Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar și normele UE privind igiena produselor alimentare [așa-numitul „pachet privind igiena”⁽¹⁾ compus din Regulamentul (CE) nr. 852/2004, care conține cerințe generale de igienă și, dacă este cazul, Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾, care conține cerințe specifice suplimentare în materie de igienă pentru produsele alimentare de origine animală].

5.1. Cerințe generale de igienă care se aplică tuturor activităților de donare de produse alimentare

Obiectivul însuși al normelor de igienă a produselor alimentare, și anume prevenirea contaminării produselor alimentare (și, prin urmare, evitarea degradării ca urmare a dezvoltării bacteriilor) pentru protejarea sănătății umane, contribuie, de asemenea, la reducerea risipei de alimente. Normele UE privind igiena produselor alimentare au un caracter foarte general și oferă un grad ridicat de flexibilitate pentru îndeplinirea nevoilor specifice ale diferitelor tipuri de unități (de exemplu, restaurante). Această flexibilitate este explicată în Comunicarea Comisiei privind punerea în aplicare a sistemelor de management al siguranței alimentare cuprinzând programele preliminare (PRP) și procedurile bazate pe principiile HACCP, inclusiv facilitatea/flexibilitatea punerii în aplicare în anumite întreprinderi cu profil alimentar⁽³⁾.

Regulamentul (CE) nr. 852/2004 privind igiena produselor alimentare se aplică tuturor unităților producătoare de alimente.

Cele mai relevante cerințe legate de redistribuirea produselor alimentare sunt:

- înregistrarea unității la autoritățile competente (care poate consta într-o simplă procedură de notificare a autorității competente naționale cu privire la activitățile sale sau la o schimbare semnificativă a activităților);
- aplicarea bunelor practici de igienă prevăzute în anexa II la regulamentul respectiv;
- punerea în aplicare a procedurilor pe baza principiilor HACCP.

Regulamentul (CE) nr. 852/2004 nu prevede norme foarte detaliate, ci cerințe generale (de exemplu, pentru evitarea contaminării produselor alimentare) care trebuie să fie respectate de către toți actorii.

Aceste norme de igienă a produselor alimentare, care oferă o flexibilitate mare sub aspectul punerii în aplicare, sunt singurele care se aplică:

- în cazul comercianților cu amănuntul care doar depozitează sau transportă produse alimentare nesupuse unor condiții de temperatură, precum răcirea sau congelarea (printre exemplele de astfel de produse alimentare se numără pastele făinoase, produsele alimentare conservate, zahărul, făina etc.);
- în cazul comercianților cu amănuntul care furnizează produse alimentare direct consumatorului final [inclusiv unitățile de alimentație definite la articolul 3 alineatul (7) din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentar];
- în cazul actorilor implicați în prelucrarea doar a produselor alimentare care nu sunt de origine animală (de exemplu, fructe, legume, fructe în coajă lemnoasă) pentru redistribuire ulterioară.

5.2. Cerințe specifice de igienă aplicabile în cazul redistribuirii de produse alimentare de origine animală

Trebuie să se aplice norme specifice suplimentare privind igiena produselor alimentare, prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 853/2004, atunci când comercianții cu amănuntul și organizațiile de redistribuire livrează produse alimentare de origine animală altor unități. Produsele alimentare de origine animală includ carne, produse pescărești și de acvacultură, produse lactate (de exemplu, brânzeturi), ouă și produse pe bază de ouă etc. În principiu, comercianții cu amănuntul care doresc să livreze produse alimentare de origine animală organizațiilor de redistribuire sau organizațiilor caritabile trebuie să respecte toate dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 853/2004, precum și demersurile și cerințele administrative suplimentare conexe, trebuind să primească inclusiv aprobarea autorităților naționale înainte de începerea activității.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/com_rules_en.htm

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală (JO L 139, 30.4.2004, p. 55).

⁽³⁾ JO C 278, 30.7.2016, p. 1.

Derogarea de la Regulamentul (CE) nr. 853/2004 se aplică dacă, la nivelul comerțului cu amănuntul, furnizarea produselor alimentare de origine animală:

- este marginală, restricționată și locală; sau
- este limitată la transport și depozitare [condițiile de temperatură prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 853/2004 se aplică în acest caz].

Excepțiile sunt aplicabile și în cazul așa-numitelor produse compuse ⁽¹⁾, și anume produsele alimentare care conțin atât produse prelucrate de origine animală, cât și produse care nu sunt de origine animală. Acestea includ o serie de produse foarte diferite (de exemplu, pizza cu șuncă, măslina umplute cu brânză, pâine sau prăjituri cu unt, paste făinoase cu produse pe bază de ou etc.). Acestea sunt excluse de la aplicarea normelor suplimentare de igienă a produselor alimentare care se aplică în cazul redistribuirii de produse alimentare de origine animală. Totuși, produsele de origine animală prelucrate utilizate ca ingrediente pentru prepararea acestor produse alimentare sunt obținute și manipulate în conformitate cu cerințele Regulamentului (CE) nr. 853/2004.

Ar putea fi aplicate norme naționale suplimentare cu privire la furnizarea de către comercianții cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală, cărora li s-au acordat astfel de derogări.

Se poate întâmpla ca un operator, care de regulă furnizează produse alimentare doar consumatorilor finali – cum ar fi, spre exemplu, o măcelărie sau un supermarket [pentru care nu se aplică Regulamentul (CE) nr. 853/2004] – să trebuiască să respecte toate dispozițiile regulamentului respectiv atunci când donează anumite produse alimentare (de origine animală) unei alte unități, fie că este vorba despre o organizație de redistribuire sau un restaurant social. Tocmai din cauza caracterului business-to-business al operațiunii, comerciantului cu amănuntul este obligat să respecte toate dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 853/2004.

Pentru a soluționa această problemă, statelor membre li se permite să acorde o derogare de la normele prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 853/2004 în cazul în care aceste donații constituie o activitate „marginală, localizată și restrânsă”. Aceste noțiuni sunt explicate mai detaliat în secțiunea 3.6 din „Documentul de orientare privind punerea în aplicare a anumitor dispoziții din Regulamentul (CE) nr. 853/2004 privind igiena produselor alimentare de origine animală. Pe scurt, termenul „marginal” trebuie să fie înțeles ca fiind o mică parte din activități, termenul „restrâns” se referă la limitarea activității la anumite produse, iar termenul „localizat” se referă la vecinătatea imediată a furnizorului. Statele membre ar trebui să definească mai detaliat aceste noțiuni în cadrul unor măsuri naționale care să facă obiectul notificării ⁽²⁾ Comisiei și a altor state membre.

În anexa 2 este prezentat un arbore decizional pentru a facilita evaluarea de către donatorii și beneficiarii de produse alimentare a necesității de a asigura conformitatea cu Regulamentul (CE) nr. 853/2004.

5.3. Cerințe de igienă aplicabile în cazul redistribuirii excedentului de alimente din sectorul hotelier, de catering și al serviciilor alimentare

Deși redistribuirea excedentului de alimente din sectorul hotelier și de catering este mai limitată din motive de igienă, operatorii din sectorul alimentar pot identifica și evalua posibile oportunități în acest sens de la caz la caz. Capacitatea de a asigura redistribuirea în condiții de siguranță a excedentului va varia în funcție de factori precum: tipul produselor alimentare/al meselor preparate; natura unității; disponibilitatea organizațiilor beneficiare; accesul la un furnizor de logistică ce poate asigura transportul excedentului disponibil în condiții de siguranță etc.

Pentru a preveni risipa de alimente, este important ca operatorii din sectorul de catering să evite pe cât posibil producerea de alimente în exces și să monitorizeze cu atenție, în orice moment, cantitățile de alimente puse la dispoziție, spre exemplu în cadrul unei serviri de tip bufet. Deși regulile pot fi diferite în statele membre, unele autorități naționale vor autoriza redistribuirea anumitor produse alimentare puse la dispoziția clienților, spre exemplu, produsele alimentare preambalate și cu durată lungă de conservare (precum condimentele, biscuiții de tip „crackers”, biscuiții etc.) cu condiția ca produsele să nu fie deschise și ambalajele să nu fie deteriorate.

Regulamentul (CE) nr. 852/2004 privind igiena produselor alimentare nu interzice, ca atare, răcirea meselor la sfârșitul serviciului pentru a facilita donarea produselor alimentare din sectorul serviciilor alimentare/hotelier.

⁽¹⁾ Articolul 2 litera (a) din Decizia 2007/275/CE a Comisiei din 17 aprilie 2007 privind listele de animale și produse care urmează să fie supuse controalelor la punctele de control la frontieră în conformitate cu Directivele 91/496/CEE și 97/78/CE ale Consiliului (JO L 116, 4.5.2007, p. 9).

⁽²⁾ Procedura de notificare prevăzută în Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (JO L 241, 17.9.2015, p. 1).

Pentru a facilita redistribuirea în condiții de siguranță a excedentului de alimente, unele state membre și organizații sectoriale au stabilit sau elaborează în prezent orientări specifice legate de donarea de produse alimentare din sectorul de catering/hotelier⁽¹⁾.

5.4. Congelarea excedentului de alimente pentru facilitarea redistribuirii

În cadrul unor discuții recente cu statele membre privind orientările necesare la nivelul UE pentru a facilita donarea de produse alimentare, experții au indicat că practica de congelare a produselor alimentare înainte de data expirării acestora în vederea prelungirii termenului de valabilitate a produsului și a facilitării redistribuirii sigure ar merita să fie analizată în continuare la nivelul UE, deoarece produsele alimentare primite de către organizațiile de redistribuire și cele caritabile nu pot fi donate întotdeauna clientului până la data limită de consum. Cu toate acestea, din motive de igienă, Regulamentul (CE) nr. 853/2004 prevede faptul că produsele alimentare de origine animală destinate congelării trebuie să fie congelate fără întârzieri nejustificate după fabricație⁽²⁾. Această cerință nu se aplică în cazul comercianților cu amănuntul care aprovizionează alți operatori din sectorul alimentar, precum băncile de alimente, cu condiția ca activitatea unor astfel de comercianți cu amănuntul să rămână marginală, localizată și restrânsă în conformitate cu articolul 1 alineatul (5) litera (b) punctul (ii). Statele membre care acordă posibilitatea de a congela produsele alimentare de origine animală în scopul redistribuirii ar trebui să adopte măsuri naționale în consecință, pe care să le aducă la cunoștința Comisiei și a altor state membre.

6. INFORMAREA CONSUMATORILOR CU PRIVIRE LA PRODUSELE ALIMENTARE

6.1. Cadru juridic

Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁾ privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare stabilește principiile, cerințele și responsabilitățile generale care reglementează informațiile despre produsele alimentare, în special etichetarea acestora. Acesta vizează să asigure un nivel ridicat de protecție a sănătății și intereselor consumatorilor oferind o bază pentru ca alegerile consumatorilor să fie în cunoștință de cauză și ca aceștia să utilizeze produsele alimentare în condiții de siguranță. În contextul redistribuirii excedentului de alimente, este esențial să se asigure faptul că beneficiarii finali au acces la aceleași informații ca și cele care sunt necesare și furnizate atunci când cumpără produse alimentare din magazin.

Lista datelor obligatorii care trebuie să fie incluse pe etichetele produselor alimentare este specificată la articolul 9 alineatul (1) din regulament, incluzând printre altele: denumirea produsului alimentar, lista ingredientelor, data durabilității minimale (mai exact, „data expirării produsului”) sau, după caz, data limită de consum („expiră la”); condițiile speciale de păstrare și/sau condițiile de utilizare; și o declarație nutrițională. De asemenea, pot fi impuse și alte informații obligatorii prin dispozițiile privind etichetarea din alte legi ale UE, inclusiv din legislația sectorială [de exemplu, Regulamentul (CE) nr. 853/2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală, normele de organizare comună a pieței, precum Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁴⁾ privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, standardele de comercializare) sau din legislația națională.

Responsabilitățile operatorilor din sectorul alimentar

Articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 prevede responsabilitățile operatorilor din domeniul alimentar în contextul informării consumatorilor cu privire la produsele alimentare. Printre altele, acesta specifică faptul că:

- operatorul din sectorul alimentar căruia îi revine răspunderea pentru informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare este operatorul sub a cărui denumire sau denumire comercială se comercializează produsul alimentar;
- operatorul din sectorul alimentar trebuie să asigure existența și acuratețea informațiilor referitoare la produsele alimentare în conformitate cu normele UE și orice măsuri relevante prevăzute în legislația națională;
- operatorii din sectorul alimentar care nu intervin în informațiile referitoare la produsele alimentare nu trebuie să furnizeze produse alimentare despre care știu sau presupun, pe baza informațiilor pe care le dețin în calitate de profesioniști, că nu sunt conforme cu legislația aplicabilă privind informațiile referitoare la produsele alimentare;

⁽¹⁾ A se vedea „Orientări pentru donarea de produse alimentare” (*Guidelines for food donation*) la adresa: http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library_en

⁽²⁾ Carnea destinată congelării trebuie să fie congelată fără întârzieri nejustificate după producție [Regulamentul (CE) nr. 853/2004]. Această cerință exclude posibilitatea congelării unor astfel de produse la sfârșitul termenului lor de valabilitate din motive de igienă și calitate.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivei 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei (JO L 304, 22.11.2011, p. 18).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului (JO L 354, 28.12.2013, p. 1)

- operatorii din sectorul alimentar, în cadrul întreprinderilor pe care le gestionează, nu trebuie să modifice informațiile care însoțesc un produs alimentar dacă o astfel de modificare ar induce în eroare consumatorul sau ar reduce în orice alt mod nivelul de protecție a consumatorului și posibilitățile acestuia de a alege în cunoștință de cauză. Operatorii din sectorul alimentar sunt răspunzători de orice modificări pe care le efectuează în cazul informațiilor care însoțesc un produs alimentar;
- operatorii din sectorul alimentar, în cadrul întreprinderilor pe care le gestionează, trebuie să asigure respectarea cerințelor legislației privind informațiile referitoare la produsele alimentare și ale dispozițiilor naționale corespunzătoare relevante pentru activitățile lor și trebuie să verifice dacă respectivele cerințe sunt îndeplinite.

Cum sunt prezentate informațiile obligatorii?

În cazul produselor alimentare preambalate, articolul 12 alineatul (2) prevede faptul că informațiile obligatorii despre produsele alimentare apar direct pe ambalaj sau pe eticheta atașată la acesta. În anumite cazuri, astfel de informații pot fi menționate și pe documentele comerciale referitoare la produsele alimentare, în cazul în care se poate garanta faptul că documentele respective fie însoțesc produsul alimentar la care se referă, fie au fost trimise înaintea livrării sau concomitent cu aceasta. Articolul 8 alineatul (7) prevede faptul că furnizarea de informații prin intermediul documentelor comerciale este posibilă în cazurile în care: produsele alimentare preambalate sunt destinate consumatorului final, însă sunt comercializate într-o etapă anterioară vânzării către consumatorul final sau în cazul în care acestea sunt prevăzute a fi furnizate unităților de restaurație colectivă (pentru preparare, prelucrare, separare sau tăiere ulterioară).

În plus față de informațiile despre produsele alimentare redade în documente comerciale, următoarele mențiuni trebuie să fie, de asemenea, incluse pe ambalajul extern în care sunt prezentate produsele alimentare preambalate pentru comercializare, și anume denumirea produsului alimentar, data durabilității minime sau data limită de consum, condițiile speciale de păstrare și/sau condițiile de utilizare, precum și numele sau denumirea comercială și adresa operatorului din sectorul alimentar responsabil de furnizarea informațiilor despre produse alimentare [astfel cum este prevăzut la articolul 8 alineatul (1)].

În cazul produselor alimentare care nu sunt preambalate, articolul 44 oferă clarificări suplimentare cu privire la informațiile care trebuie să fie furnizate, precum și la mijloacele de informare. Acesta prevede că pentru produsele alimentare prezentate nepreambalate la vânzare către consumatorul final sau către unitățile de restaurație colectivă sau pentru produsele alimentare ambalate în locul în care sunt vândute la cererea cumpărătorului sau preambalate în vederea vânzării lor directe, este obligatorie includerea mențiunilor specificate la articolul 9 alineatul (1) litera (c). Aceasta înseamnă că trebuie informat consumatorul cu privire la prezența în produsul alimentar a oricărui ingredient sau adjuvant tehnologic menționat în anexa II la regulament sau provenit dintr-o substanță sau dintr-un produs menționat în anexa II care provoacă alergii sau intoleranță, utilizat în fabricarea sau prepararea unui produs alimentar și încă prezent în produsul finit, chiar și într-o formă modificată.

Articolul 44 prevede, de asemenea, faptul că statele membre pot adopta măsuri naționale cu privire la mijloacele prin care trebuie să se pună la dispoziție informațiile despre alergeni (și orice alte date obligatorii prevăzute în normele UE, care sunt impuse prin legislația națională în cazul produselor alimentare care nu sunt preambalate) și, după caz, cu privire la forma de exprimare și de prezentare a acestora. Spre exemplu, unele state membre au adoptat legi specifice care permit afișarea de panouri în magazine prin care să se explice faptul că personalul poate fi contactat pentru mai multe informații despre alergeni.

În cazul specific al produselor pescărești și de acvacultură, informațiile obligatorii privind produsele alimentare care nu sunt preambalate pot fi furnizate pentru vânzarea cu amănuntul prin intermediul informațiilor comerciale cum ar fi panourile sau posterele.

Business-to-business comparativ cu business-to-consumer

Operatorii din sectorul alimentar care furnizează produse alimentare altor operatori din sectorul alimentar, care nu sunt destinate consumatorului final sau unităților de restaurație colectivă se asigură de faptul că respectivii operatori din sectorul alimentar primesc suficiente informații pentru a le permite să își îndeplinească obligațiile privind existența și precizia informațiilor despre produsele alimentare (astfel cum sunt prevăzute la articolul 8 alineatul (2)), spre exemplu incluzând astfel de informații în documente comerciale, dacă acestea nu există pe produsul alimentar însuși.

În cazul informațiilor specifice pentru consumatori, care trebuie să fie prezentate pe produsele pescărești și cele de acvacultură, transmiterea acestora este asigurată prin intermediul normelor privind trasabilitatea, care sunt specifice fiecărui sector, după caz. În cazul produselor pescărești și de acvacultură prelucrate și preparate [încadrate la codurile 1604 și 1605 din nomenclatura combinată⁽¹⁾], se aplică regula generală de la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011.

⁽¹⁾ Nomenclatura combinată (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/what-is-common-customs-tariff/combined-nomenclature_en)

6.2. Implicații pentru redistribuirea excedentului de alimente

6.2.1. Cerințe de informare cu privire la produsele alimentare preambalate

Indiferent dacă produsele alimentare sunt cumpărate de către consumatori sau puse la dispoziția beneficiarilor finali cu titlu gratuit prin intermediul unor mecanisme de ajutoare alimentare sau al altor mecanisme de redistribuire a produselor alimentare, trebuie să existe informații despre produsele alimentare, care să fie prezentate beneficiarului final în conformitate cu normele UE și naționale relevante referitoare la informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare. Atunci când produsele alimentare donate sunt etichetate în conformitate cu toate cerințele juridice, obligațiile privind informarea despre produsele alimentare pot fi îndeplinite cu ușurință. Atunci când se produce însă un excedent de alimente, spre exemplu în etapa de fabricație, din cauza etichetării greșite a produselor și/sau a erorilor de pe etichete, care interzic accesul produsului alimentar la canalele obișnuite de vânzare cu amănuntul, vor fi necesare clarificări și/sau măsuri suplimentare pentru a se asigura faptul că beneficiarul final primește toate informațiile obligatorii cerute.

Referitor la produsele alimentare preambalate puse la dispoziția consumatorului final, normele UE prevăd ca toate datele obligatorii să fie prezentate pe ambalaj sau pe o etichetă atașată acestuia. În cazurile în care produsele alimentare cu etichete defecte nu pot fi etichetate din nou înainte de a fi redistribuite, operatorul din sectorul alimentar responsabil de informarea despre produsele alimentare în cauză [în conformitate cu articolul 8 alineatul (1)] trebuie să prezinte toate informațiile necesare organizației de redistribuire și/sau caritabile pentru a asigura faptul că acestea din urmă își pot îndeplini obligațiile cu privire la informarea beneficiarului final despre produsele alimentare respective. Unele state membre au elaborat orientări pentru a asigura faptul că produsele alimentare care prezintă siguranță și sunt comestibile și care în alte condiții ar fi fost risipite pot fi redistribuite, asigurându-se totodată accesul beneficiarului final la toate informațiile impuse [în conformitate cu articolul 9 alineatul (1)], chiar dacă aceste informații nu sunt prezentate în mod direct pe etichetă. Cu toate acestea, în cazurile în care eroarea de etichetare ar putea avea implicații pentru sănătatea publică (spre exemplu, informații despre prezența alergenilor), statele membre ar putea impune atunci corectarea erorii de pe eticheta produsului în cauză înainte ca acesta să poată fi donat.

6.2.2. Cerințe lingvistice

Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 prevede că informațiile obligatorii referitoare la produsele alimentare trebuie să fie redactate într-o limbă ușor de înțeles de către consumatorii din statele membre în care se comercializează produsul alimentar⁽¹⁾. În plus, statele membre în care se comercializează produsul ar putea impune utilizarea unei anumite limbi⁽²⁾.

În practică, aceasta ar fi limba (limbile) oficială (oficiale) a/ale țării în care produsul alimentar este introdus pe piață. Totuși, este posibil ca informațiile obligatorii să fie prezentate într-o limbă străină ușor de înțeles de către consumator. Există multe exemple de termeni sau expresii care pot fi ușor de înțeles de către consumator, deși nu sunt redactate în limba sa. În astfel de cazuri, ar părea disproporționată cerința de a modifica eticheta.

Întrucât etichetarea produselor alimentare într-o limbă străină ar putea crea un obstacol în calea redistribuirii ulterioare a produsului alimentar, unele state membre au elaborat orientări în acest sens.

6.2.3. Cerințe de informare cu privire la produsele alimentare care nu sunt preambalate

Este important pentru consumatori să primească informațiile necesare despre produsele alimentare pe care le consumă și atunci când acestea nu sunt preambalate și sunt prelucrate, preparate și gătite pentru a fi în continuare consumate în cadrul unui serviciu de catering sau al unui restaurant (social). Așa cum se prezintă în secțiunea 6.1, în astfel de cazuri, informațiile impuse referitoare la produsele alimentare sunt limitate la cele care sunt legate de prezența alergenilor și la orice alte informații suplimentare prevăzute prin normele naționale.

Articolul 44 din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 prevede, de asemenea, faptul că statele membre pot adopta măsuri naționale privind mijloacele prin care trebuie puse la dispoziție informațiile despre alergeni (și alte informații obligatorii posibile) și, după caz, forma de exprimare și de prezentare a acestora.

În consecință, statele membre sunt pe deplin competente să prevadă toate normele necesare prin care să se asigure punerea la dispoziția organizațiilor de redistribuire și caritabile și, în cele din urmă, a consumatorilor, într-un mod convenabil și eficient, a informațiilor despre alergeni. Majoritatea statelor membre au adoptat deja astfel de măsuri.

⁽¹⁾ Articolul 15 din regulamentul menționat. Această cerință nu este nouă; ea a fost prevăzută prima dată în articolul 14 din Directiva 79/112/CEE a Consiliului (JO L 33, 8.2.1979, p. 1) cu privire la etichetarea produselor alimentare.

⁽²⁾ Articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011.

6.3. Marcarea datei

6.3.1. Cadrul juridic

Marcarea datei pe eticheta produselor alimentare este destinată să-i ajute pe consumatori să utilizeze produsele alimentare respective în condiții de siguranță și în mod optim. Marcarea datei constituie o mențiune referitoare la perioada de timp în care un produs alimentar poate fi păstrat în anumite condiții de păstrare. Actul de bază din legislația UE pentru marcarea datei este Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare.

Există două tipuri de marcarea a datei:

- „A se consuma de preferință înainte de”, care este adecvată pentru majoritatea produselor alimentare și indică data până la care se poate prevedea în mod rezonabil că produsul alimentar se menține în starea optimă dacă este păstrat în mod corespunzător. Aceasta se referă la calitatea produselor alimentare. Există produse alimentare care sunt scutite de îndeplinirea cerinței privind data exprimată sub forma „A se consuma de preferință înainte de”, spre exemplu, fructele proaspete, legumele, vinurile, sarea, zahărul, oțetul, guma de mestecat;
- data limită de consum, care este impusă pentru produsele alimentare care, din punct de vedere microbiologic, sunt extrem de perisabile și, prin urmare, sunt susceptibile ca, după o scurtă perioadă de timp, să constituie un pericol imediat pentru sănătatea umană. Data limită de consum se referă la siguranță; după expirarea datei limită de consum, un produs alimentar nu mai poate fi introdus pe piață, întrucât se consideră că nu prezintă siguranță.

Formatul care trebuie să fie utilizat pentru marcarea datelor menționate anterior este prevăzut în anexa X la Regulamentul (UE) nr. 1169/2011.

În colaborare cu statele membre ale UE, Comisia Europeană a elaborat un pliant ⁽¹⁾, care prezintă mai multe informații despre semnificația acestor două date, precum și traducerea termenilor în fiecare limbă națională. Comisia a publicat, de asemenea, un grafic informativ pentru a ajuta la clarificarea semnificației celor două concepte, precum și rezultate recente privind înțelegerea de către consumatori a acestor termeni ⁽²⁾. Statele membre și organizațiile părților interesate derulează, de asemenea, campanii de informare și elaborează instrumente în legătură cu marcarea datei, pentru a oferi orientări operatorilor din sectorul alimentar și îndrumări consumatorilor cu privire la manipularea produselor alimentare ⁽³⁾.

6.3.2. Implicații pentru redistribuirea excedentului de alimente

Responsabilitatea pentru stabilirea datei limită de consum și a datei „A se consuma de preferință înainte de” aparține producătorilor de alimente. Cu excepția ouălor pentru consum, legislația UE nu prevede cum ar trebui să se stabilească marcarea datei (mai exact, se alege data limită de consum sau „A se consuma de preferință înainte de” sau termenul de valabilitate). În timp ce consumarea unui produs alimentar după data limită de consum poate ridica probleme legate de siguranță, produsele alimentare care depășesc data marcată cu mențiunea „A se consuma de preferință înainte de” pot fi consumate în continuare în siguranță, cu condiția să se respecte condițiile de păstrare și să nu fie deteriorat ambalajul. În ceea ce privește data „A se consuma de preferință înainte de”, producătorii garantează calitatea produselor alimentare (de exemplu, caracterul crocant, culoarea, gustul etc.) și conformitatea cu orice mențiuni de pe etichetă (de exemplu, mențiuni nutriționale privind nivelul vitaminei C într-un produs alimentar) doar până la data „A se consuma de preferință înainte de”.

Referitor la donarea produselor alimentare etichetate cu data limită de consum, donatorii de produse alimentare ar trebui să se asigure că există un termen de valabilitate suficient la livrarea unor astfel de produse către băncile de alimente și alte organizații caritabile pentru a permite redistribuirea acestora în condiții de siguranță și utilizarea de către consumatorul final înainte de data limită de consum. Unele state membre au prevăzut norme specifice cu privire la termenul minim de valabilitate care ar trebui să existe atunci când se oferă produse alimentare pentru a fi donate ⁽⁴⁾.

Comercializarea produselor alimentare după data durabilității minimale (mai exact, „A se consuma de preferință înainte de”) este permisă în conformitate cu normele UE cu condiția ca produsele în cauză să prezinte în continuare siguranță, iar prezentarea acestora să nu fie înșelătoare. În fiecare etapă din lanțul de aprovizionare cu produse alimentare se permite introducerea pe piață a produselor alimentare care au depășit data durabilității minimale. Operatorul din sectorul alimentar (de exemplu, comerciantul cu amănuntul) este cel care are responsabilitatea de a se asigura că produsele alimentare prezintă în continuare siguranță pentru consumul uman și de a informa în mod corespunzător consumatorii cu privire la faptul că produsul în cauză a depășit data „A se consuma de preferință înainte de” (spre exemplu, astfel de produse pot fi comercializate separat, prezentând elemente care să indice faptul că s-a depășit data durabilității minimale).

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_lib_best_before_ro.pdf

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/docs/fw_eu_actions_date_marking_infographic_en.pdf

⁽³⁾ Danemarca: „arbore decizional” privind marcarea datei http://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_lib_da_mind-the-date_decision-tree.pdf

⁽⁴⁾ Spre exemplu, în Franța, modelul de acord care prevede dispoziții pentru donarea de produse alimentare între întreprinderile din sector și organizațiile caritabile (prevăzut prin Legea nr. 2016-138 din 11 februarie 2016) impune producătorilor de alimente și comercianților cu amănuntul obligația să ofere produse alimentare pe ale căror etichete să fie inscripționată data limită de consum care să exprime un termen de valabilitate de cel puțin 48 de ore atunci când sunt livrate băncilor de alimente și altor organizații caritabile.

Anumite state membre restricționează sau chiar interzic comercializarea produselor alimentare după data „A se consuma de preferință înainte de”, ceea ce generează o risipă de alimente care poate fi evitată⁽¹⁾. Astfel de practici, care limitează recuperarea și redistribuirea produselor alimentare, ar putea fi determinat de lipsa de claritate în ceea ce privește perioada de timp după data „A se consuma de preferință înainte de” în care un produs alimentar dat poate fi pus la dispoziția consumatorilor și de nevoia de a respecta rolul operatorilor din sectorul alimentar care au responsabilitatea de a stabili marcarea datei. Este posibil ca unii operatori din sectorul alimentar să aibă, de asemenea, propriile standarde interne cu privire la perioada de după data „A se consuma de preferință înainte de” în care un produs poate fi redistribuit pentru consumul uman, ținând cont, de exemplu, de specificațiile de calitate ale acestuia.

Pentru a facilita redistribuirea produselor alimentare după data „A se consuma de preferință înainte de”, unele autorități naționale din statele membre au oferit actorilor orientări suplimentare cu privire la produsele alimentare care pot fi utilizate/distribuite de către băncile de alimente și alte organizații caritabile după data „A se consuma de preferință înainte de” și au prevăzut termene orientative pentru fiecare categorie de produse alimentare vizată⁽²⁾. Autoritățile publice subliniază însă că astfel de orientări prezintă doar un caracter orientativ și că o posibilă distribuție a produselor alimentare după data „A se consuma de preferință înainte de” trebuie să fie evaluată de la caz la caz. Dacă există motive să se creadă că un produs alimentar nu ar mai putea fi adecvat pentru consum, atunci acesta nu ar trebui distribuit mai departe. Trebuie să se garanteze întotdeauna condiții adecvate de păstrare și integritatea ambalajului.

6.3.3. Ouă: norme privind marcarea datei și practici de redistribuire

Conform normelor UE de comercializare, ouăle comercializate ca fiind din categoria „A” (mai exact, ouă pentru consum) trebuie să fie etichetate cu data „A se consuma de preferință înainte de”, care este stabilită la 28 de zile de la ouare⁽³⁾. Normele UE privind igiena produselor alimentare⁽⁴⁾ prevăd că ouăle trebuie să fie livrate consumatorului în termen de cel mult 21 de zile după ouat. Acest lucru înseamnă că, deși ouăle nu mai pot fi vândute cu amănuntul după 21 de zile, consumatorii care cumpără ouă până la această dată mai au o săptămână în care pot fi siguri de calitatea și prospețimea ouălor cumpărate.

Pentru a preveni risipa de alimente, comercianții cu amănuntul pot vinde ouăle după termenul de 21 de zile întreprinderilor din industria de prelucrare a ouălor⁽⁵⁾ pentru realizarea de produse din ouă și/sau pentru prelucrarea ouălor (printr-un tratament termic suficient) pentru a permite utilizarea în continuare a acestora. Pe baza aceluiași raționament, după termenul de 21 de zile ouăle pot fi puse, de asemenea, la dispoziție pentru a fi redistribuite ca produse alimentare, cu condiția ca operatorul din sectorul alimentar beneficiar (de exemplu, organizația caritabilă) să prelucreze ouăle (printr-un tratament termic suficient pentru a garanta siguranța acestora) înainte de a le pune la dispoziția consumatorilor.

7. NORME FISCALE

Taxa pe valoarea adăugată poate avea implicații asupra transferului excedentului de alimente de la donatori la băncile de alimente și la alte organizații caritabile.

Alte instrumente fiscale (precum deducerile fiscale și ajutoarele fiscale pentru societăți) pot oferi stimulente economice pentru donarea de produse alimentare și, astfel, pot susține redistribuirea excedentului de produse alimentare comestibile și prevenirea risipei de alimente.

7.1. Taxa pe valoarea adăugată (TVA)

Taxa pe valoarea adăugată (TVA) este reglementată la nivelul UE prin Directiva TVA⁽⁶⁾ care trebuie să fie transpusă în legislația națională. Legislația TVA, astfel cum este aplicată în statele membre ale UE, poate avea uneori implicații asupra donării de produse alimentare, deoarece este percepută ca un obstacol în calea transferării excedentului de alimente între donatori, băncile de alimente și alte organizații caritabile⁽⁷⁾. Atunci când adaptează normele aplicabile produselor oferite gratuit (în temeiul articolelor 16 și 74 din Directiva TVA), statele membre pot facilita donarea excedentului de alimente în scopuri caritabile.

⁽¹⁾ Studiu comparativ privind legislația și practicile statelor membre ale UE cu privire la donațiile de produse alimentare (Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations), Comitetul Economic și Social European, 2014.

⁽²⁾ A se vedea, de exemplu: Agenția Belgiană pentru Siguranța Alimentelor Circulaire relative aux dispositions applicables aux banques alimentaires et associations caritatives, 8 februarie 2017; Italia – Manual de bune practici pentru organizațiile caritabile, Caritas Italiana, Fondazione Banco Alimentare Onlus, martie 2016.

⁽³⁾ Articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 589/2008 al Comisiei din 23 iunie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului privind standardele de comercializare aplicabile ouălor (JO L 163, 24.6.2008, p. 6).

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 853/2004 (anexa III secțiunea X capitolul I punctul 3).

⁽⁵⁾ În conformitate cu normele UE privind igiena alimentelor referitoare la produsele alimentare de origine animală, comercianții cu amănuntul pot furniza ouă unei alte unități dacă acestea respectă toate dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 853/2004 (inclusiv dacă au fost aprobate de către autoritățile naționale) sau dacă livrarea este considerată „marginală, restrânsă și locală” și este reglementată prin măsuri naționale notificate Comisiei Europene. Pentru informații suplimentare, a se vedea secțiunea 5.2.

⁽⁶⁾ Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, 11.12.2006, p. 1).

⁽⁷⁾ „Studiu comparativ privind legislația și practicile statelor membre ale UE cu privire la donațiile de produse alimentare” (Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations), Comitetul Economic și Social European, 2014.

La data de 7 decembrie 2012, Comitetul pentru TVA al UE a convenit asupra unor orientări⁽¹⁾ care să asigure aplicarea uniformă a Directivei TVA în statele membre ale UE. Orientările oferă în mod concret îndrumări privind aplicarea articolelor 16 și 74 în legătură cu donarea de produse alimentare:

„Comitetul pentru TVA este de acord în mod unanim ca donarea de produse alimentare către persoanele nevoiașe, care este asigurată de către o persoană impozabilă cu titlu gratuit, să fie tratată ca livrare de bunuri efectuată cu titlu oneros, în conformitate cu articolul 16 primul paragraf din Directiva TVA, exceptând cazul în care această donație îndeplinește condițiile prevăzute de statul membru pentru a fi considerată drept cadou de mică valoare în sensul celui de al doilea paragraf de la articolul 16 din Directiva TVA.

De asemenea, Comitetul pentru TVA este de acord în mod unanim ca, în cazurile în care o astfel de donație trebuie să fie tratată drept livrare de bunuri efectuată cu titlu oneros, valoarea taxabilă să fie prețul de cumpărare al produselor (sau al unor produse similare ori, în absența unui preț de cumpărare, prețul de cost al produselor) donate ajustat la starea produselor respective la momentul donației, astfel cum este prevăzut la articolul 74 din Directiva TVA.”

Aplicarea normelor TVA în cazul redistribuirii produselor alimentare în statele membre ale UE

În anumite state membre, se plătește un TVA redus sau nu se plătește deloc TVA atunci când se donează produse alimentare băncilor de alimente, întrucât autoritățile naționale consideră, în conformitate cu articolul 74 din Directiva TVA, astfel cum este transpus în legislația națională, că valoarea produselor alimentare donate în apropierea datei „A se consuma de preferință înainte de”/a datei limită de consum este redusă sau zero. Pe de altă parte, alte state membre ale UE consideră că prețul unui produs destinat a fi donat trebuie să fie la același nivel cu prețul său de cumpărare practicat în cadrul tranzacțiilor comerciale obișnuite. Astfel, TVA-ul este calculat și pe baza prețului comercial, acest fapt având consecințe negative asupra donării de produse alimentare⁽²⁾.

Din constatările unui studiu comparativ al Comitetului Economic și Social European (CESE) cu privire la legislația și practicile legate de donarea de produse alimentare reiese că majoritatea statelor membre examinate⁽³⁾ nu impun TVA la donarea de produse alimentare către bănci de alimente cu condiția să fie îndeplinite anumite condiții. Conform studiului CESE, precum și datelor suplimentare prezentate Comisiei de către experții statelor membre, Belgia, Croația, Danemarca, Italia, Germania, Grecia, Țările de Jos, Polonia și Portugalia au introdus dispoziții specifice în legislația lor fiscală de la nivel național pentru a aborda problema TVA-ului în legătură cu donarea de produse alimentare. În Regatul Unit, majoritatea produselor alimentare sunt supuse cotei zero de TVA, însă există excepții pentru care se aplică cota standard (mai exact, TVA de 20 %), cum ar fi produsele de cofetărie, biscuiții de ciocolată, chipsuri etc. În practică, majoritatea produselor alimentare donate organizațiilor caritabile din Regatul Unit vor beneficia de cota zero, ceea ce înseamnă că o societate le poate dona fără a fi nevoită să țină cont de taxă. Spania și Suedia nu au prevăzut dispoziții specifice privind TVA-ul în legătură cu donarea de produse alimentare.

Clarificări suplimentare privind legislația UE

Ca răspuns la o întrebare adresată de către Parlamentul European⁽⁴⁾, Comisia și-a exprimat punctul de vedere conform căruia barierele fiscale nu ar trebui să împiedice donarea de produse alimentare către băncile de alimente și alte organizații caritabile. În conformitate cu orientările convenite de Comitetul pentru TVA al UE, Comisia recomandă ca, la stabilirea TVA-ului pentru donațiile de alimente, valoarea acestor bunuri să fie ajustată în funcție de circumstanțe și de starea bunurilor la momentul donării. În cazul în care donațiile de alimente se fac fie în apropierea datei marcate în dreptul mențiunii „A se consuma de preferință înainte de”, fie în apropierea datei limită de consum sau dacă bunurile nu sunt adecvate pentru vânzare, dar pot fi consumate în condiții de siguranță, aceste situații ar trebui să fie luate în considerare de către statele membre la stabilirea TVA-ului datorat, care ar putea fi chiar zero în cazul în care alimentele nu au cu adevărat nicio valoare⁽⁵⁾.

7.2. Stimulente fiscale

Unele state membre caută să stimuleze donarea de produse alimentare oferind deduceri fiscale. Alte state membre oferă credite fiscale pentru susținerea sistemelor de redistribuire.

⁽¹⁾ Orientările aprobate de Comitetul TVA sunt publicate la următoarea adresă:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/vat/key_documents/vat_committee/guidelines-vat-committee-meetings_en.pdf

⁽²⁾ „Analiza legislației și a politicilor din UE cu implicații asupra risipei de alimente” (*Review of EU legislation and policies with implications on food waste*), EU FUSIONS, 15 iunie 2015

<https://www.eu-fusions.org/index.php/about-food-waste/283-food-waste-policy-framework>

⁽³⁾ Belgia, Danemarca, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Polonia, Portugalia, Spania, Suedia și Regatul Unit. „Studiu comparativ privind legislația și practicile statelor membre ale UE cu privire la donațiile de produse alimentare” (*Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations*), Comitetul Economic și Social European, 2014.

⁽⁴⁾ E-009571/2014 (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2014-009571&language=RO>)

⁽⁵⁾ Această recomandare vine în urma discuțiilor purtate de Comisie cu reprezentanții statelor membre pe tema stabilirii TVA-ului pentru alimentele donate persoanelor nevoiașe.

Stimulentele fiscale prevăzute în câteva state membre (de exemplu, în Franța, Spania și Portugalia) și-au demonstrat eficacitatea în încurajarea donării excedentului de alimente de către industrie. În Franța, 60 %⁽¹⁾ și în Spania 35 % din valoarea contabilă netă a produselor alimentare donate pot fi declarate drept credit fiscal, însemnând că donatorii de produse alimentare pot deduce procentul respectiv din valoarea produselor alimentare donate din impozitul pe profit aplicat veniturilor acestora. Studiul comparativ desfășurat de către CESE arată, de asemenea, faptul că în majoritatea celorlalte state membre examinate, donarea de produse alimentare poate fi tratată ca o cheltuială cu impozitul deductibilă și poate reduce venitul impozabil (cu încadrarea în anumite limite și praguri în funcție de statele membre). CESE menționează faptul că Portugalia a instituit o deducere fiscală mai mare, însemnând că donatorii pot deduce maximum 140 % din valoarea produselor alimentare la momentul donării cu condiția ca produsele alimentare să fie folosite în scopuri sociale (cum ar fi aprovizionarea băncilor de alimente), în limita a 8/1 000 din cifra de afaceri a donatorului.

8. ALTE PROGRAME ALE UE

8.1. Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane și donarea de produse alimentare

Obiectivul specific al Fondului de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane (FEAD) este de a contribui la atenuarea celor mai grave forme de sărăcie din UE prin acordarea de asistență materială celor mai defavorizate persoane din UE. Asistența acordată din FEAD poate lua forma unui sprijin alimentar, a unei asistențe materiale de bază (îmbrăcăminte, încălțăminte, articole de igienă etc.) sau a unor acțiuni de promovare a incluziunii sociale a celor mai defavorizate persoane.

În fiecare stat membru, FEAD este implementat cu ajutorul organizațiilor partenere – organisme publice sau organizații nonprofit – care se ocupă de distribuirea asistenței sau de desfășurarea activităților de incluziune socială.

Produsele alimentare distribuite de organizațiile partenere pot fi cumpărate cu resurse FEAD, însă pot fi și donate. Un program operațional din cadrul FEAD poate să prevadă finanțarea donațiilor de produse alimentare, prin care se donează produse alimentare unei organizații partenere, care sunt distribuite celor mai defavorizate persoane cu titlu gratuit. Costurile suportate de organizațiile partenere pentru colectarea produselor alimentare donate de donator, transportul, depozitarea și distribuirea acestora către cele mai defavorizate persoane pot fi acoperite din fonduri FEAD. Astfel, FEAD poate contribui la reducerea risipei de alimente. Din FEAD se pot finanța și activități de sensibilizare desfășurate de organizații partenere în rândul unor posibili donatori.

Posibilitatea finanțării donațiilor de produse alimentare trebuie să fie prevăzută în programul operațional FEAD corespunzător. Regulamentul (UE) nr. 223/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾ prevede rambursarea costurilor organizațiilor partenere pe baza costurilor angajate și plătite efectiv⁽³⁾. Cu toate acestea, Comisia a propus mai multe modificări ale Regulamentului (UE) nr. 223/2014 în cadrul propunerii de revizuire a Regulamentului financiar, care a fost adoptată la 14 septembrie 2016 [COM(2016) 605 final]. Una dintre aceste modificări, dacă este adoptată, va oferi statelor membre posibilitatea de a utiliza și opțiuni simplificate în materie de costuri la finanțarea donațiilor de produse alimentare. Prin urmare, statele membre vor putea să stabilească rate forfetare, sume forfetare sau costuri unitare și să le utilizeze ca bază pentru plățile efectuate către organizațiile partenere care colectează și distribuie produse alimentare donate.

Comisia a înființat Rețeaua FEAD pentru schimb de experiență și de bune practici între părțile interesate FEAD. Este vorba de un forum unde organizațiile partenere își pot împărtăși experiențele legate de produsele alimentare donate: <http://ec.europa.eu/feadnetwork>

8.2. Organizarea comună a piețelor produselor agricole

Sistemul UE de gestionare a piețelor (care face parte din „organizarea comună a piețelor agricole”) susține în mod activ sectorul fructelor și legumelor prin patru obiective generale: un sector mai competitiv și mai orientat către piață; mai puține fluctuații legate de criză înregistrate în veniturile producătorilor; o creștere a consumului de fructe și de legume în UE; și o creștere a utilizării tehnicilor ecologice de cultivare și de producție.

Pentru a beneficia de regimul fructelor și legumelor, cultivatorii sunt încurajați să adere la organizațiile de producători (OP) care primesc sprijin pentru implementarea de programe operaționale, pe baza unei strategii naționale.

⁽¹⁾ Fără a depăși 0,5 % din cifra de afaceri a societății.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 223/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 privind Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane (JO L 72, 12.3.2014, p. 1).

⁽³⁾ A se vedea articolul 26 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 223/2014.

Măsurile de prevenire și gestionare a crizelor din cadrul organizării comune a piețelor produselor agricole (OCP) oferă OP-urilor posibilitatea de a retrage cantități de fructe și legume de pe piață. Întrucât producția de fructe și legume este supusă unor fluctuații importante, iar produsele sunt de sezon și extrem de perisabile, regimurile de retragere facilitează gestionarea excedentului care poate să apară pe piață. Se acordă sprijin financiar integral din bugetul Uniunii dacă destinația fructelor și legumelor retrase de pe piață o reprezintă distribuția gratuită a produselor prin intermediul acțiunilor caritabile (în limita a 5 % din volumul producției comercializate a fiecărei OP). Statele membre pot însă să autorizeze, la cerere, organizația caritabilă și instituțiile care primesc astfel de produse să solicite o contribuție din partea beneficiarilor finali.

Legislația UE acordă prioritate distribuției gratuite (retragerilor în scopuri caritabile) față de alte destinații, acordând sprijin financiar la un nivel mai ridicat. Atunci când sunt retrase fructe și legume pentru alte destinații (și anume, utilizarea în scopuri nealimentare precum obținerea de compost sau de îngrășăminte, conversia energiei etc.), asistența financiară a Uniunii este limitată la 50 % (sau, în unele condiții, la 60 %) din cheltuielile suportate efectiv. Aceste retrageri de fructe și legume constituie așadar o formă de donație organizată către beneficiarii finali.

Distribuția gratuită a fructelor și legumelor retrase de pe piață vizează următorii beneficiari: organizații caritabile și fundații aprobate de statele membre, unități penitenciare, școli, tabere pentru copii și spitale și case de bătrâni desemnate de statele membre.

Acești beneficiari iau toate măsurile necesare pentru a asigura faptul că respectivele cantități distribuite astfel vin în completarea cantităților cumpărate în mod normal de către astfel de unități și că au suficientă capacitate de depozitare a produselor primite.

Normele OCP permit totodată prelucrarea fructelor și a legumelor retrase de pe piață pentru a fi distribuite cu titlu gratuit. În astfel de cazuri, beneficiarilor distribuției gratuite li se poate permite să efectueze plata în natură către unități de prelucrare a fructelor și legumelor cu condiția să se instituie norme adecvate la nivelul statelor membre care să asigure faptul că produsele prelucrate sunt destinate beneficiarilor finali.

Sunt prevăzute, de asemenea, etichetele specifice pentru a promova sursa și utilizarea fondurilor UE. Acordând o contribuție mai mare, este clar că prioritatea Uniunii în ceea ce privește alocarea produselor retrase de pe piață este de a le redistribui celor nevoiași prin intermediul organizațiilor caritabile și al altor instituții aprobate de statele membre.

8.3. Organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură

Unul dintre principalele obiective ale organizării comune a piețelor (OCP) în sectorul produselor pescărești și de acvacultură este de a contribui la exploatarea durabilă a resurselor biologice marine vii. Organizațiile de producători (OP) reprezintă principalii actori care se ocupă de îndeplinirea acestui obiectiv.

În acest context, două obiective complementare sunt de a evita și a reduce pe cât posibil capturile nedorite și, în măsura în care acestea nu pot fi evitate, de a le valorifica la maximum. Pentru a realiza obiectivele de conservare ale politicii comune a UE în domeniul pescuitului și pentru a încuraja practicile de pescuit selectiv, pentru anumite specii se aplică dimensiuni minime de referință pentru conservare. În consecință, pentru astfel de specii, capturile care se află sub dimensiunea minimă pentru conservare nu pot fi utilizate pentru consumul uman direct. Astfel de capturi pot fi însă utilizate în alte scopuri, cu condiția să nu genereze o piață a peștelui subdimensionat.

O altă activitate importantă a OP-urilor o constituie ajustarea producției la cerințele pieței. Prin planificarea activităților de pescuit în funcție de cererea de pe piață, astfel încât să existe întotdeauna un punct de desfacere pe piață pentru peștele debarcat, OP-urile pot asigura cele mai bune venituri posibile pentru pescari, limitând totodată risipa de alimente.

De la reforma sa din anul 2014, OCP a eliminat majoritatea măsurilor de compensare pentru acțiunile de retragere de pe piață. Însă pentru a asigura o introducere treptată fără probleme a noului sistem, a fost introdusă o măsură temporară⁽¹⁾ care, până la sfârșitul anului 2018, permite OP-urilor din sectorul pescuitului să retragă produse de pe piață atunci când prețul pieței este prea scăzut. Acest sprijin financiar este acordat în anumite condiții care impun, spre exemplu, ca produsele să fie reintroduse pe piață pentru consumul uman (contra cost sau gratuit).

Deși OCP nu promovează în mod specific donarea de produse pescărești și de acvacultură, această opțiune nu este exclusă. Furnizarea de produse pescărești pentru consumul uman direct se limitează numai la produsele care respectă dimensiunile minime de referință pentru conservare și standardele comune de comercializare la momentul primei oferte de vânzare sau al primei vânzări. Această restricție nu se aplică produselor de acvacultură.

(¹) Articolul 67 din Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 149, 20.5.2014, p. 1).

Referințe

(BE) *Circulaire relative aux dispositions applicables aux banques alimentaires et associations caritatives*, Agence Fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire, FAVV-AFSCA, 8 februarie 2017.

http://www.favv-afscab.be/denreesalimentaires/circulaires/_documents/2017-02-08_Circ-ob_Banquesalimentaires_FR_V3_clean.pdf

„Studiu comparativ privind legislația și practicile statelor membre ale UE cu privire la donațiile de alimente” (*Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations*). Comitetul Economic și Social European, iunie 2014.

http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/comparative-study-on-eu-member-states-legislation-and-practices-on-food-donation_finalreport_010714.pdf

„Estimarea costurilor asociate risipei de alimente: prevenirea risipei de alimente în UE” (*Counting the Cost of Food Waste: EU food waste prevention*). Al zecelea raport al sesiunii 2013-2014. Comitetul pentru afaceri europene, House of Lords, Regatul Unit.

<http://www.parliament.uk/documents/lords-committees/eu-sub-com-d/food-waste-prevention/154.pdf>

Orientări pentru industria hotelieră din Europa privind reducerea risipei de alimente și recomandări pentru gestionarea donațiilor de produse alimentare (*European Hospitality Industry Guidelines to Reduce Food Waste and Recommendations to Manage Food Donations*). HOTREC Hospitality Europe, 2017.

„Fiecare masă contează – Ghid privind donarea de produse alimentare” (*Every Meal Matters – Food donation guidelines*). FoodDrinkEurope/EuroCommerce/Federația Europeană a Băncilor de Alimente – aprobat de Comitetul permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale, 2016.

http://www.fooddrinkeurope.eu/uploads/publications_documents/6194_FoodDrink_Europe_Every_Meal_Matters_screen.pdf

(FI) „Produse alimentare donate pentru ajutoare alimentare” (*Foodstuffs donated to Food Aid*), EVIRA Control Department, 21 mai 2013.

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:902211/ATTACHMENT02.pdf>

„Redistribuirea produselor alimentare în regiunea nordică, experiențe și rezultate ale unui studiu pilot” (*Food Redistribution in the Nordic Region, Experiences and results from a pilot study*) (TemaNord, 2014)

<http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:784307/FULLTEXT01.pdf>

„Redistribuirea alimentelor în regiunea nordică: faza a doua: identificarea modelelor de bune practici pentru o mai bună redistribuire a alimentelor” (*Food redistribution in the Nordic Region, phase II: identification of best practice models for enhanced food redistribution*) (TemaNord, 2016)

<http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A902211&dswid=-1064>

(FR) *Entreprises du secteur alimentaire: Guide pratique et réglementaire pour donner aux associations d'aide alimentaire*, DRAAF Rhône-Alpes.

http://draaf.auvergne-rhone-alpes.agriculture.gouv.fr/IMG/pdf/Guide_dons_alimentaires_-_20-septembre-1_cle0124ef.pdf

(FR) Ghid de bune practici de igienă în distribuirea de produse alimentare de către organizații caritabile, Federația Franceză a Băncilor de Alimente, 2011.

(FR) Legea nr. 2016-138 din 11 februarie 2016 privind lupta împotriva risipei de alimente, JORF nr. 0036 din 12 februarie 2016

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000032036289&dateTexte=&categorieLien=id>

(FR) „Model de acord reciproc pentru donarea de produse alimentare între o întreprindere de vânzare cu amănuntul și o asociație pentru ajutoare alimentare autorizată în conformitate cu articolul L. 230-6 din codul rural și al pescuitului maritim” (*Convention de dons de denrées alimentaires entre un commerce de détail alimentaire et une association d'aide alimentaire habilitée en application de l'article L. 230-6 du code rural et de la pêche maritime*) (a se vedea: <http://agriculture.gouv.fr/don-alimentaire-un-modele-de-convention-entre-distributeur-et-associations>)

„Analiza legislației și a politicilor UE cu implicații asupra risipei de alimente” (*Review of EU legislation and policies with implications on food waste*), FUSIONS, iunie 2015.

<https://www.eu-fusions.org/index.php/publications/267-analysing-food-waste-policies-across-the-eu-28>

„Ghid pentru sectorul hotelier pentru redistribuirea excedentului de alimente” (*Hospitality Food Surplus Redistribution Guidelines*), FUSIONS, septembrie 2015

<http://www.eu-fusions.org/phocadownload/feasibility-studies/Hospitality/Hospitalty%20Food%20Surplus%20Redistribution%20Guideline.pdf>

(IT) Legea nr. 166 din 19 august 2016. „Măsuri privind donarea și distribuirea de produse alimentare și medicamente în scopuri de solidaritate socială și pentru limitarea risipei” (*Disposizioni concernenti la donazione e la distribuzione di prodotti alimentare e farmaceutici a fini di solidarietà sociale e per la limitazione degli sprechi*). *Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana*. Nr. 202, 30 august 2016

<http://www.gazzettaufficiale.it/eli/gu/2016/08/30/202/sg/pdf>

(IT) Manual de bune practici pentru organizații caritabile, Caritas Italiana, the Fondazione Banco Alimentare O.N.L.U.S., 2016

(NL) Manual privind siguranța alimentelor, Asociația Băncilor de Alimente din Țările de Jos, 2016

(PT) Proceduri care trebuie să fie adoptate pentru restaurante/servicii de catering/evenimente; Proceduri pentru produsele alimentare donate de către instituții mari; Întrebări frecvente – ONG DariAcordar cu ASAE (Autoritatea pentru Produse Alimentare și Siguranța Economică) și DGAV (Autoritatea Națională pentru Sănătatea Animalelor)

A se vedea, de asemenea, orientările suplimentare privind donarea de produse alimentare la nivel național/sectorial publicate la adresa:

http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm

ANEXA 1

Tabel recapitulativ al dispozițiilor legale relevante pentru donarea de produse alimentare ⁽¹⁾

Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentară	Regulamentul (CE) nr. 178/2002	— Acest regulament se aplică tuturor operatorilor din sectorul alimentară care introduc produse alimentare pe piață, inclusiv organizațiilor de redistribuire și altor organizații caritabile [articolul 3 alineatul (2)]. — Toți actorii din lanțul alimentară se asigură de faptul că produsele alimentare îndeplinesc cerințele din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentară (articolul 17 alineatul (1)). — Operatorii din sectorul alimentară au responsabilitatea de a respecta toate cerințele legislației alimentare (de exemplu, siguranța produselor alimentare, igiena produselor alimentare, informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare) pentru activitățile desfășurate pe partea din lanțul alimentară aflată sub controlul lor (articolul 17). — Articolul 14 specifică cerințele esențiale privind siguranța produselor alimentare pe care trebuie să le respecte toți actorii. — Articolul 18 din Regulamentul privind legislația generală în domeniul alimentară introduce conceptul de trasabilitate. — Activitățile legate de utilizarea și consumul casnic privat al produselor alimentare sunt excluse din domeniul de aplicare al regulamentului [articolul 1 alineatul (3)].
Pachetul privind igiena produselor alimentare	— Regulamentul (CE) nr. 852/2004 — Regulamentul (CE) nr. 853/2004	— Toți operatorii din sectorul alimentară trebuie să respecte normele UE legate de igiena produselor alimentare. — Este necesar ca siguranța alimentară să fie asigurată de-a lungul întregului lanț alimentară, începând cu producția primară. — Este important să se mențină lanțul frigorific pentru produsele alimentare care nu pot fi depozitate la temperatura ambiantă în condiții de siguranță, mai ales produsele alimentare congelate. — De-a lungul lanțului alimentară trebuie să se respecte bunele practici și procedurile de igienă pe baza principiilor HACCP, dacă este cazul. — Pentru distribuirea/donarea de produse alimentare de origine animală se aplică cerințe specifice.

⁽¹⁾ Tabel bazat pe prezentarea de către Comitetul Economic și Social European a „Studiului comparativ privind legislația și practicile statelor membre ale UE cu privire la donațiile de produse alimentare” (*Comparative study on EU Member States’ legislation and practices on food donations*) (Bio by Deloitte, 7 iulie 2014).

		— Normele de igienă ar trebui să se aplice numai întreprinderilor, concept care presupune o anumită continuitate a activităților și un anumit grad de organizare [considerentul 9 din Regulamentul (CE) nr. 852/2004].
Etichetarea și durabilitatea produselor alimentare	Regulamentul (UE) nr. 1169/2011	— Operatorilor din sectorul alimentar li se impune să indice data marcată în dreptul mențiunii „A se consuma de preferință înainte de” sau cea marcată în dreptul mențiunii „expiră la”. — În temeiul legislației UE, este permisă comercializarea produselor alimentare după data marcată în dreptul mențiunii „A se consuma de preferință înainte de” (însă distribuirea produselor alimentare după data marcată în dreptul mențiunii „expiră la” este considerată a nu prezenta siguranță și, prin urmare, este interzisă). — Normele privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare se aplică numai întreprinderilor, concept care presupune o anumită continuitate a activităților și un anumit grad de organizare (considerentul 15).
Normele TVA	Directiva 2006/112/CE Ghidul Comitetului pentru TVA elaborat în urma celei de a 97-a reuniuni (1)	— În conformitate cu Directiva 2006/112/CE, trebuie să se plătească TVA pentru produsele alimentare destinate donării dacă s-a dedus TVA-ul plătit de către donator la cumpărare (articolul 16). — Baza de impozitare este prețul de cumpărare la momentul donării, ajustată la starea bunurilor de la momentul donării (articolul 74). — COM recomandă ca, în cazul produselor alimentare care sunt aproape de data marcată în dreptul mențiunii „A se consuma de preferință înainte de”, statele membre să considere ca fiind destul de scăzută valoarea la care se calculează TVA-ul, chiar aproape de zero în cazul în care produsele alimentare realmente nu au nicio valoare.
Controalele oficiale	Regulamentul (CE) nr. 854/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a normelor specifice de organizare a controalelor oficiale privind produsele de origine animală destinate consumului uman (JO L 139, 30.4.2004, p. 206) Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor (JO L 165, 30.4.2004, p. 1)	— Controale ale unităților care fabrică produse de origine animală destinate consumului uman. — Controale pentru asigurarea conformității cu legislația privind alimentele și furajele, normele privind sănătatea și bunăstarea animalelor.

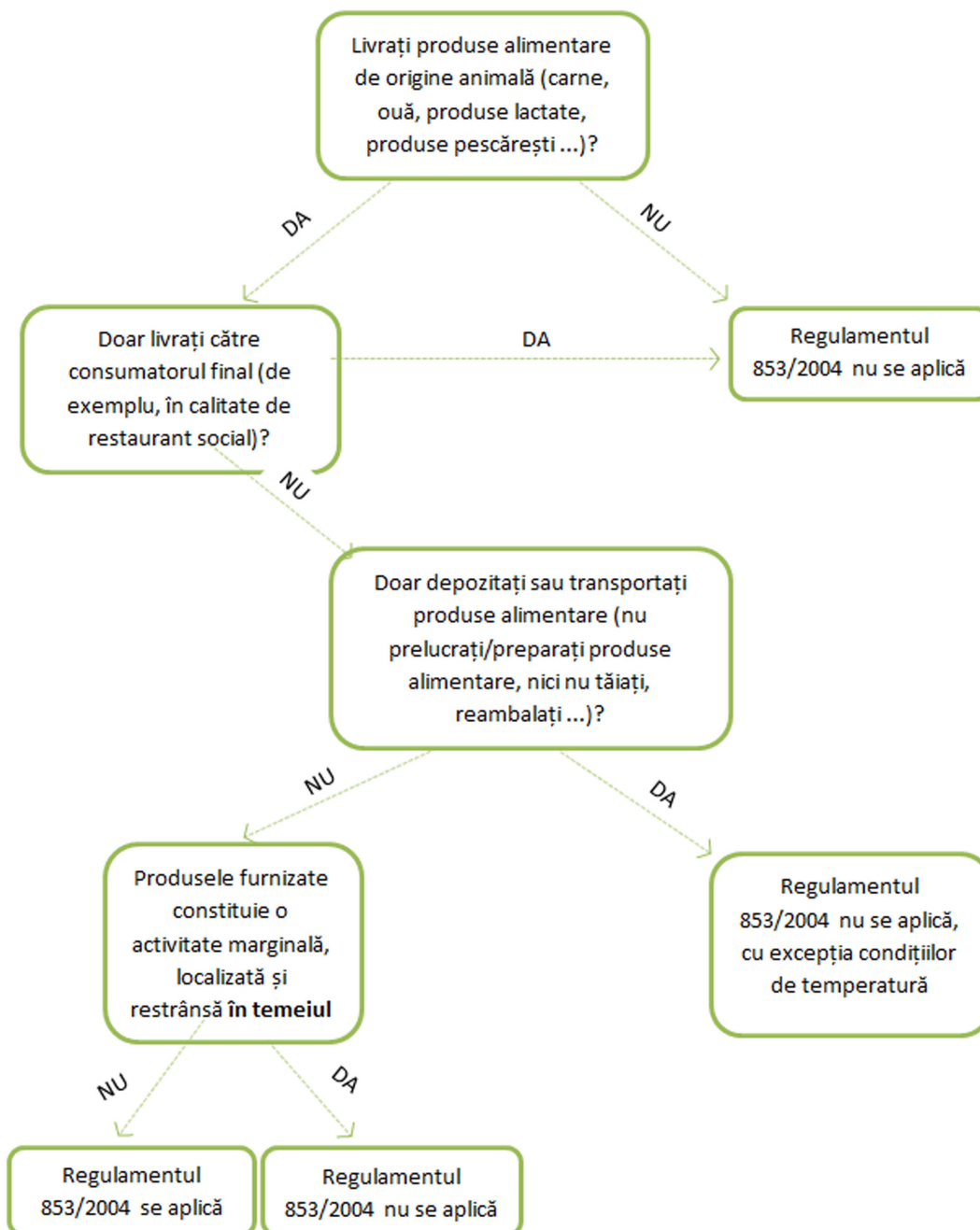
	Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și 2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 92/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/438/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale) (JO L 95, 7.4.2017, p. 1)	— Abordează controale oficiale și alte activități oficiale desfășurate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor. Noile norme vor deveni aplicabile treptat, data principală a punerii în aplicare fiind 14 decembrie 2019.
Directiva-cadru privind deșeurile (DCD)	Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (JO L 312, 22.11.2008, p. 3)	— Stabilește prevenirea generării de deșeuri ca primă etapă în ierarhia deșeurilor și solicită statelor membre să dezvolte programe de prevenire a generării de deșeuri. — Propunerea de modificare a DCD [COM(2015) 595 final] consolidează prevenirea risipei de alimente în cadrul politicii generale de prevenire a generării de deșeuri. Face apel la statele membre să reducă risipa de alimente în fiecare etapă a lanțului de aprovizionare, să monitorizeze nivelurile de risipă a alimentelor și să prezinte rapoarte bienale. — Comisia va adopta metodologia de măsurare a risipei de alimente pe baza avizului favorabil al statelor membre.
Serviciile ale societății informaționale (în special comerțul electronic)	Directiva 2000/31/CE	— Contribuie la funcționarea corespunzătoare a pieței interne prin asigurarea liberei circulații a serviciilor societății informaționale între statele membre. — Apropie anumite dispoziții naționale privind serviciile societății informaționale, printre altele, în legătură cu răspunderea intermediarilor. — Completează legislația Uniunii aplicabilă serviciilor societății informaționale fără a aduce atingere nivelului de protecție în special a sănătății publice și a intereselor consumatorilor, astfel cum este prevăzut în normele UE și în cele naționale, în măsura în care prin aceasta nu se restrânge libertatea de prestare a serviciilor societății informaționale.

Organizarea comună a piețelor produselor agricole	Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizații comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 671)	Articolul 34 alineatul (4) privind acțiunile de retragere în scopuri caritabile. Aceste retrageri constituie în prezent o formă de donație organizată „cu titlu gratuit” pentru beneficiarii finali. Legislația conexasă oferă un sprijin mai mare pentru distribuirea gratuită (retrageri în scopuri caritabile) decât pentru retrageri cu alte destinații. Este prevăzută, de asemenea, o etichetare specifică pentru a promova sursa și utilizarea fondurilor UE. Este clar că prioritatea în ceea ce privește alocarea produselor retrase de pe piață este de a acorda ajutor persoanelor nevoiașe prin intermediul organizațiilor caritabile și al altor instituții aprobate de statele membre. Ca alternative la distribuirea gratuită, există și alte utilizări ale produselor retrase.
Organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură	Regulamentului (UE) nr. 1379/2013	Articolul 34 alineatul (2) privind conformitatea cu standardele comune de comercializare. Produsele pescărești care nu respectă standardele comune de comercializare (inclusiv dimensiunile minime de referință pentru conservare) nu pot fi oferite pentru consumul uman direct. Sunt permise alte utilizări.
Norme de control privind politica comună în domeniul pescuitului	Regulamentul (CE) nr. 1224/2009	Articolul 58 introduce cerințele specifice în materie de trasabilitate aplicabile produselor pescărești și de acvacultură.
Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane (FEAD)	Regulamentul (UE) nr. 223/2014	— Un program operațional din cadrul FEAD poate să prevadă finanțarea donațiilor de produse alimentare, prin care se donează produse alimentare unei organizații partenere (organism public sau organizație non-profit) cu titlu gratuit. — Costurile suportate cu colectarea produselor alimentare donate de donator, transportul, depozitarea și distribuirea acestora către cele mai defavorizate persoane pot fi acoperite din fonduri FEAD. — Pot fi sprijinite și activitățile de sensibilizare desfășurate în rândul unor posibili donatori de produse alimentare.

(¹) Inclus pe lista orientărilor (a se vedea p. 165) disponibile la adresa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/key_documents/vat_committee/guidelines-vat-committee-meetings_en.pdf

ANEXA 2

Arbore decizional: Trebuie să respect prevederile Regulamentului (CE) nr. 853/2004 în calitate de comerciant cu amănuntul care furnizează produse unei organizații caritabile/bănci de alimente sau în calitate de organizație caritabilă/bancă de alimente?

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE
UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Rata de schimb a monedei euro ⁽¹⁾

24 octombrie 2017

(2017/C 361/02)

1 euro =

Moneda	Rata de schimb	Moneda	Rata de schimb		
USD	dolar american	1,1761	CAD	dolar canadian	1,4875
JPY	yen japonez	133,95	HKD	dolar Hong Kong	9,1803
DKK	coroana daneză	7,4433	NZD	dolar neozeelandez	1,7008
GBP	lira sterlină	0,89303	SGD	dolar Singapore	1,6023
SEK	coroana suedeză	9,6475	KRW	won sud-coreean	1 327,81
CHF	franc elvețian	1,1613	ZAR	rand sud-african	16,1396
ISK	coroana islandeză		CNY	yuan renminbi chinezesc	7,8022
NOK	coroana norvegiană	9,3883	HRK	kuna croată	7,5130
BGN	leva bulgărească	1,9558	IDR	rupia indoneziană	15 937,33
CZK	coroana cehă	25,583	MYR	ringgit Malaiezia	4,9849
HUF	forint maghiar	308,53	PHP	peso Filipine	60,801
PLN	zlot polonez	4,2403	RUB	rubla rusească	67,6090
RON	leu românesc nou	4,6013	THB	baht thailandez	39,035
TRY	lira turcească	4,3751	BRL	real brazilian	3,8022
AUD	dolar australian	1,5117	MXN	peso mexican	22,4841
			INR	rupie indiană	76,5790

⁽¹⁾ Sursă: rata de schimb de referință publicată de către Banca Centrală Europeană.

Adoptarea deciziei Comisiei privind notificarea de către Republica Cehă a unui plan național de tranziție modificat, în conformitate cu articolul 32 alineatul (6) din Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale

(2017/C 361/03)

La data de 20 octombrie 2017, Comisia Europeană a adoptat Decizia C(2017) 6985 a Comisiei privind notificarea de către Republica Cehă a unui plan național de tranziție modificat, în conformitate cu articolul 32 alineatul (6) din Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) ⁽¹⁾.

Documentul este disponibil pe internet la următoarea adresă:

<https://circabc.europa.eu/w/browse/36205e98-8e7a-47d7-808d-931bc5baf6ee>

⁽¹⁾ JO L 334, 17.12.2010, p. 17.

V

(Anunțuri)

PROCEDURI ADMINISTRATIVE

COMISIA EUROPEANĂ

Cerere de propuneri 2018 – EAC/A05/2017

Programul Erasmus+

(2017/C 361/04)

1. Introducere și obiective

Prezenta cerere de propuneri se bazează pe Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ de instituire a acțiunii „Erasmus+”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport, precum și pe programele de lucru anuale Erasmus+ 2017 și 2018. Programul Erasmus+ se referă la perioada 2014-2020. Obiectivele generale și specifice ale programului Erasmus+ sunt prevăzute la articolele 4, 5, 11 și 16 din regulament.

2. Acțiuni

Prezenta cerere de propuneri vizează următoarele acțiuni ale programului Erasmus+:

Acțiunea-cheie 1 (AC1) – Mobilitatea persoanelor în scopul învățării

- Mobilitatea persoanelor în domeniul educației, formării și tineretului
- Programele comune de masterat Erasmus Mundus

Acțiunea-cheie 2 (AC2) – Cooperare pentru inovare și schimb de bune practici

- Parteneriate strategice în domeniul educației, formării și tineretului
- Alianțele cunoașterii
- Alianțele competențelor sectoriale

— Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior

— Consolidarea capacităților în domeniul tineretului

Acțiunea-cheie 3 (AC3) – Sprijin pentru reformarea politicilor

- Dialog structurat: Reuniuni între tineri și factorii de decizie din domeniul tineretului

Activitățile Jean Monnet

- Catedrele Jean Monnet
- Modulele Jean Monnet
- Centrele de excelență Jean Monnet
- Sprijin Jean Monnet pentru asociații
- Rețelele Jean Monnet
- Proiectele Jean Monnet

⁽¹⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 50.

Sport

- Parteneriate de colaborare
- Parteneriate de colaborare mici
- Evenimente sportive europene nonprofit

3. **Eligibilitate**

Orice organism public sau privat activ în domeniul educației, formării, tineretului și sportului poate solicita finanțare în cadrul programului Erasmus+. În plus, grupurile de tineri active în domeniul tineretului, dar nu neapărat în contextul unei organizații de tineret, pot solicita finanțare pentru mobilitatea în scopul învățării pentru tineri și lucrători de tineret, precum și pentru parteneriate strategice în domeniul tineretului.

Următoarele țări participante la program pot lua parte la toate acțiunile programului Erasmus+ ⁽¹⁾:

- statele membre ale Uniunii Europene;
- țările membre AELS/SEE: Islanda, Liechtenstein și Norvegia;
- țările candidate pentru aderarea la UE: Turcia și fosta Republică iugoslavă a Macedoniei.

În plus, anumite acțiuni ale programului Erasmus+ sunt deschise organizațiilor din țări partenere.

Pentru mai multe detalii privind modalitățile de participare, vă rugăm să consultați Ghidul programului Erasmus+.

Pentru solicitanții din Regatul Unit: Vă atragem atenția asupra faptului că criteriile de eligibilitate trebuie respectate pe întreaga durată a grantului. Dacă Regatul Unit se retrage din UE în perioada în care este acordat grantul fără a încheia cu UE un acord care să garanteze în special că solicitanții britanici sunt în continuare eligibili, veți înceta să mai primiți finanțare din partea UE (continuând, în măsura posibilului, să participați la proiect) sau vi se va cere să părăsiți proiectul.

4. **Bugetul și durata proiectelor**

Punerea în aplicare a prezentei cereri de propuneri este supusă următoarelor condiții:

- Disponibilitatea creditelor prevăzute în proiectul de buget pentru 2018, după adoptarea bugetului pentru 2018 de către autoritatea bugetară sau, în cazul în care bugetul nu este adoptat, astfel cum se propune în sistemul doisprezecimilor provizorii.
- Adoptarea de către autoritatea legislativă europeană a programelor indicative multianuale (PIM) 2018-2020, fără nicio modificare semnificativă.

Bugetul total alocat prezentei cereri de propuneri este estimat la 2 490,9 milioane EUR:

Educație și formare:	2 253,2 milioane	EUR ⁽²⁾
Tineret:	188,2 milioane	EUR
Jean Monnet:	12,1 milioane	EUR
Sport:	37,4 milioane	EUR

Bugetul total alocat cererii de propuneri, precum și repartizarea sa sunt orientative și pot fi modificate sub rezerva unei modificări a programelor de lucru anuale Erasmus+. Potențialii candidați sunt invitați să consulte periodic programele de lucru anuale Erasmus+ și modificările acestora, publicate la adresa:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm

în ceea ce privește bugetul disponibil pentru fiecare acțiune care face obiectul cererii de propuneri.

⁽¹⁾ Activitățile Jean Monnet sunt deschise organizațiilor din întreaga lume.

⁽²⁾ Această sumă include fondurile pentru dimensiunea internațională a învățământului superior (328 de milioane EUR în total).

Nivelul granturilor atribuite, precum și durata proiectelor variază în funcție de anumiți factori, cum ar fi tipul proiectului și numărul partenerilor implicați.

5. Termenul de depunere a cererilor

Toate termenele de depunere a cererilor specificate mai jos se încheie la ora 12:00, ora Bruxelles-ului.

Acțiunea-cheie 1	
Mobilitatea persoanelor în domeniul tineretului	1 februarie 2018
Mobilitatea persoanelor în domeniul învățământului superior	1 februarie 2018
Mobilitatea persoanelor în domeniul educației și formării profesionale, al învățământului școlar și al educației pentru adulți	1 februarie 2018
Mobilitatea persoanelor în domeniul tineretului	26 aprilie 2018
Mobilitatea persoanelor în domeniul tineretului	4 octombrie 2018
Programele comune de masterat Erasmus Mundus	15 februarie 2018
Acțiunea-cheie 2	
Parteneriate strategice în domeniul tineretului	1 februarie 2018
Parteneriate strategice în domeniul educației și formării	21 martie 2018
Parteneriate strategice în domeniul tineretului	26 aprilie 2018
Parteneriate strategice în domeniul tineretului	4 octombrie 2018
Alianțele cunoașterii	28 februarie 2018
Alianțele competențelor sectoriale	28 februarie 2018
Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior	8 februarie 2018
Consolidarea capacităților în domeniul tineretului	8 martie 2018
Acțiunea-cheie 3	
Reuniuni între tineri și factorii de decizie din domeniul tineretului	1 februarie 2018 26 aprilie 2018 4 octombrie 2018
Acțiunile Jean Monnet	
Catedre, module, centre de excelență, sprijin acordat asociațiilor, rețele, proiecte	22 februarie 2018
Acțiuni privind sportul	
Parteneriate de colaborare	5 aprilie 2018
Parteneriate de colaborare mici	5 aprilie 2018
Evenimente sportive europene nonprofit	5 aprilie 2018

Pentru instrucțiuni detaliate privind depunerea cererilor, vă rugăm să consultați Ghidul programului Erasmus+.

6. Detalii complete

Condițiile detaliate ale prezentei cereri de propuneri, inclusiv prioritățile, pot fi găsite în Ghidul programului Erasmus+ la următoarea adresă de internet:

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/programme-guide_ro

Ghidul programului Erasmus+ constituie parte integrantă din prezenta cerere de propuneri, iar condițiile de participare și finanțare exprimate în acesta se aplică în întregime prezentei cereri de propuneri.

PROCEDURI REFERITOARE LA PUNEREA ÎN APLICARE A POLITICII ÎN
DOMENIUL CONCURENȚEI

COMISIA EUROPEANĂ

**Aviz pentru operatorii economici – Nouă rundă de cereri de suspendare a taxelor vamale
autonome prevăzute de Tariful Vamal Comun pentru anumite produse industriale și agricole**

(2017/C 361/05)

Comisia aduce la cunoștința operatorilor economici faptul că a primit cereri în conformitate cu procedurile administrative prevăzute în Comunicarea Comisiei privind suspendările și contingentele tarifare autonome (2011/C 363/02) ⁽¹⁾ pentru runda din iulie 2018.

Lista produselor care fac obiectul unei cereri de suspendare a taxelor vamale este acum disponibilă pe site-ul web tematic al Comisiei (Europa) dedicat uniunii vamale ⁽²⁾.

De asemenea, se aduce la cunoștința operatorilor economici faptul că termenul-limită până la care obiecțiile împotriva noilor cereri trebuie să parvină Comisiei, prin intermediul administrațiilor naționale, este 12 decembrie 2017, adică data la care are loc a doua reuniune a Grupului pentru economie tarifară.

Operatorii interesați sunt invitați să consulte lista în mod regulat pentru a fi la curent cu stadiul cererilor.

Mai multe informații cu privire la procedura de suspendare tarifară autonomă pot fi găsite pe site-ul web Europa:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/tariff_aspects/suspensions/index_en.htm

⁽¹⁾ JO C 363, 13.12.2011, p. 6.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/susp/susp_home.jsp?Lang=ro

Notificare prealabilă a unei concentrări
(Cazul M.8644 – AXA/NN Group/Portfolio)
Caz care poate face obiectul procedurii simplificate
(Text cu relevanță pentru SEE)
(2017/C 361/06)

1. La data de 17 octombrie 2017, Comisia Europeană a primit, în temeiul articolului 4 din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului ⁽¹⁾, o notificare a unei concentrări propuse.

Această notificare vizează următoarele societăți:

- Lindisfarne S.L. (Spania), care aparține grupului AXA SA („AXA”, Franța);
- ESI One SARL (Franța), care aparține grupului AXA;
- Alterimmo Europe SARL (Franța), care aparține grupului AXA;
- REI Spain B.V. (Țările de Jos), care aparține NN Group N.V. („NN”, Țările de Jos),
- Portfolio (Spania).

AXA și NN dobândesc în mod indirect, în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind concentrările economice, controlul în comun asupra portofoliului de active (Portfolio) situate în Spania.

Concentrarea se realizează prin achiziționare de acțiuni.

2. Activitățile economice ale societăților respective sunt:

- în cazul Lindisfarne S.L.: gestionează activele imobiliare pe care le deține în mod direct, precum și filialele ce dețin activele imobiliare pe care aceasta le posedă în Spania,
- în cazul ESI One SARL: deține portofolii/proprietăți imobiliare,
- în cazul Alterimmo Europe SARL: deține portofolii/proprietăți imobiliare,
- în cazul REI Spain B.V.: achiziționează, deține, gestionează și vinde active imobiliare și de altă natură care pot constitui o sursă de venit, gestionează sau participă la gestionarea altor societăți sau întreprinderi cu profil similar și furnizează garanții și garanții reale mobiliare pentru alte societăți din grup și în numele unor terți,
- în cazul Portfolio (portofoliul): acesta se compune din 34 de cămine studențești situate în 17 orașe din Spania.

3. În urma unei examinări prealabile, Comisia Europeană constată că tranzacția notificată ar putea intra sub incidența Regulamentului privind concentrările economice. Cu toate acestea, nu se ia o decizie finală în această privință.

În conformitate cu Comunicarea Comisiei privind o procedură simplificată de analiză a anumitor concentrări în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului ⁽²⁾, trebuie precizat că acest caz poate fi tratat conform procedurii prevăzute în comunicare.

4. Comisia Europeană invită părțile terțe interesate să îi prezinte eventualele observații cu privire la operațiunea propusă.

Observațiile trebuie să parvină Comisiei Europene în termen de cel mult 10 zile de la data publicării prezentei. Următoarea mențiune trebuie specificată întotdeauna:

M.8644 – AXA/NN Group/Portfolio

⁽¹⁾ JO L 24, 29.1.2004, p. 1 („Regulamentul privind concentrările economice”).

⁽²⁾ JO C 366, 14.12.2013, p. 5.

Observațiile pot fi trimise Comisiei prin e-mail, fax sau poștă. Vă rugăm să utilizați datele de contact de mai jos:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax +32 22964301

Adresa poștală:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Notificare prealabilă a unei concentrări
(Cazul M.8518 – MDP/HPS/Nevada/Towergate)
Caz care poate face obiectul procedurii simplificate
(Text cu relevanță pentru SEE)
(2017/C 361/07)

1. La data de 18 octombrie 2017, Comisia Europeană a primit, în temeiul articolului 4 din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului ⁽¹⁾, o notificare a unei concentrări propuse.

Prezenta notificare vizează următoarele întreprinderi:

- HPS Investment Partners, LLC („HPS”, SUA),
- Ardonagh Group Limited („Ardonagh”, Regatul Unit), controlată de HPS,
- Madison Dearborn Partners, LLC („MDP”, SUA),
- Nevada Investment Holdings 2 Limited („Nevada 2”, Insulele Cayman), controlată de MDP.

Întreprinderile HPS și MDP dobândesc, în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind concentrările economice, controlul în comun asupra întreprinderilor Ardonagh (inclusiv Towergate) și Nevada 2.

Concentrarea se realizează prin achiziționare de valori mobiliare.

2. Activitățile economice ale întreprinderilor respective sunt:

- în cazul întreprinderii HPS: firmă de investiții cu sediul în SUA care investește într-o gamă largă de sectoare, inclusiv în societăți de brokeraj de asigurări;
- în cazul întreprinderii Ardonagh: controlează Towergate Insurance Limited („Towergate”), Autonet Insurance Services Ltd („Autonet”), Price Forbes & Partners Limited („Price Forbes”), Ryan Direct Group („RDG”) și Chase Templeton Limited („Chase Templeton”). Toate aceste entități sunt societăți de brokeraj de asigurări care își desfășoară activitatea în principal în sectorul asigurărilor generale din Regatul Unit;
- în cazul întreprinderii MDP: firmă de investiții în societăți necotate cu sediul în SUA care investește într-o gamă largă de sectoare, inclusiv în societăți de brokeraj de asigurări;
- în cazul întreprinderii Nevada 2: holding privat înmatriculat în Insulele Cayman care a fost înființat ca vehicul investițional de către MDP și HPS și care deține The Broker Network Limited și Countrywide Insurance Management Limited (împreună „Broker Network”). Broker Network este o platformă de brokeraj din Regatul Unit care se adresează micilor brokeri independenți de asigurări cu activitate locală, oferind asigurări personale și comerciale în Regatul Unit.

3. În urma unei examinări prealabile, Comisia Europeană constată că tranzacția notificată ar putea intra sub incidența Regulamentului privind concentrările economice. Cu toate acestea, nu se ia o decizie finală în această privință.

În conformitate cu Comunicarea Comisiei privind o procedură simplificată de analiză a anumitor concentrări în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului ⁽²⁾, trebuie precizat că acest caz poate fi tratat conform procedurii prevăzute în comunicare.

4. Comisia Europeană invită părțile terțe interesate să îi prezinte eventualele observații cu privire la operațiunea propusă.

Observațiile trebuie primite de către Comisia Europeană în termen de cel mult 10 zile de la data publicării prezentei. Următoarea trimitere trebuie specificată întotdeauna:

M.8518 – MDP/HPS/Nevada/Towergate

⁽¹⁾ JO L 24, 29.1.2004, p. 1 („Regulamentul privind concentrările economice”).

⁽²⁾ JO C 366, 14.12.2013, p. 5.

Observațiile pot fi trimise Comisiei prin e-mail, prin fax sau prin poștă. Vă rugăm să utilizați datele de contact de mai jos:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax +32 22964301

Adresă poștală:

Commission européenne
Direction générale de la concurrence
Greffé des concentrations
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Notificare prealabilă a unei concentrări
(Cazul M.8671 – BP/Bridas/Axion)
Caz care poate face obiectul procedurii simplificate
(Text cu relevanță pentru SEE)
(2017/C 361/08)

1. La data de 19 octombrie 2017, Comisia Europeană a primit, în temeiul articolului 4 din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului ⁽¹⁾, o notificare a unei concentrări propuse.

Prezenta notificare vizează următoarele întreprinderi:

- BP plc (Regatul Unit),
- Bridas Corporation (Insulele Virgine Britanice), controlată în comun de Bridas Energy Holdings Ltd și de China National Offshore Oil Corporation,
- Axion Energy Holding SL (Spania), controlată în prezent exclusiv de Bridas Corporation.

BP plc („BP”) și Bridas Corporation („Bridas”) vor dobândi, în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind concentrările economice, controlul în comun asupra întreprinderii Axion Energy Holding SL („Axion”).

Concentrarea se realizează prin achiziționare de acțiuni.

2. Activitățile economice ale întreprinderilor respective sunt:

- în cazul întreprinderii BP: desfășurarea de activități pe piețele explorării, producției și comercializării de țiței și gaze naturale, în domeniul rafinării, furnizării și transportului de produse petroliere, produse petrochimice și produse conexe și în domeniul energiei alternative;
- în cazul întreprinderii Bridas: desfășurarea de activități indirecte în domeniul explorării, dezvoltării, producției, transportului și comercializării de țiței și gaze naturale, al comercializării și transportului de produse petroliere, al colec-tării, tratării, prelucrării și distribuției de gaze naturale și al producției de energie, al serviciilor de foraj și sonde și al rafinării, producției și vânzării de combustibili, lubrifianți și produse petrochimice derivate conexe;
- în cazul întreprinderii Axion: desfășurarea de activități în domeniul rafinării țițeiului și al vânzării de produse petroliere și derivate în Argentina, Uruguay și Paraguay.

3. În urma unei examinări prealabile, Comisia Europeană constată că tranzacția notificată ar putea intra sub incidența Regulamentului privind concentrările economice. Cu toate acestea, nu se ia o decizie finală în această privință. În conformitate cu Comunicarea Comisiei privind o procedură simplificată de analiză a anumitor concentrări în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului ⁽²⁾, trebuie precizat că acest caz poate fi tratat conform procedurii prevăzute în comunicare.

4. Comisia Europeană invită părțile terțe interesate să îi prezinte eventualele observații cu privire la operațiunea propusă.

Observațiile trebuie primite de către Comisia Europeană în termen de cel mult 10 zile de la data publicării prezentei. Următoarea trimitere trebuie specificată întotdeauna:

M.8671 – BP/Bridas/Axion

Observațiile pot fi trimise Comisiei prin e-mail, prin fax sau prin poștă. Vă rugăm să utilizați datele de contact de mai jos:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fax +32 22964301

Adresă poștală:

Commission européenne
Direction générale de la concurrence
Greffé des concentrations
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ JO L 24, 29.1.2004, p. 1 („Regulamentul privind concentrările economice”).

⁽²⁾ JO C 366, 14.12.2013, p. 5.

ALTE ACTE

COMISIA EUROPEANĂ

Publicarea unei cereri de modificare în temeiul articolului 50 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare

(2017/C 361/09)

Prezenta publicare conferă dreptul de opoziție în temeiul articolului 51 din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.

CERERE DE APROBARE A UNEI MODIFICĂRI CARE NU ESTE MINORĂ A CAIETULUI DE SARCINI AL UNEI DENUMIRI DE ORIGINE PROTEJATE/INDICAȚII GEOGRAFICE PROTEJATE

Cerere de aprobare a unei modificări în conformitate cu articolul 53 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012

„LAGUIOLE”

Nr. UE: PDO-FR-0120-AM05 – 5.4.2017

DOP (X) IGP ()

1. Grupul solicitant și interesul legitim

Syndicat de défense et de gestion du Fromage de Laguiole
Route de Chaudes-Aigues
12210 Laguiole
FRANȚA

Tel. +33 565444751
Fax +33 565444757
E-mail: contact@fromagedelaguiole.fr

Grupul este compus din producători și prelucrători ai brânzei „Laguiole” și are, în această calitate, un interes legitim să propună cererea de modificare.

2. Statul membru sau țara terță

Franța

3. Rubrica din caietul de sarcini care face obiectul modificării (modificărilor)

- Denumirea produsului
- Descrierea produsului
- Aria geografică
- Dovada originii
- Metoda de producție
- Legătura
- Etichetarea
- Altele: control

4. Tipul modificării (modificărilor)

- Modificare a caietului de sarcini al unei DOP sau al unei IGP înregistrate, care nu trebuie considerată minoră în conformitate cu articolul 53 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012

⁽¹⁾ JO L 343, 14.12.2012, p. 1.

- Modificare a caietului de sarcini al unei DOP sau al unei IGP înregistrate pentru care nu a fost publicat un document unic (sau un echivalent al acestuia), modificare ce nu trebuie considerată minoră în conformitate cu articolul 53 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012

5. Modificare (modificări)

Rubrica „Aria geografică”

Aria geografică este extinsă pentru a cuprinde localitățile Buisson, Saint-Juéry și Saint-Chély-d'Apcher din departamentul Lozère. Aceste localități sunt situate în continuarea ariei geografice actuale și prezintă caracteristici similare celor ale localităților incluse în aria geografică actuală. Așadar, integrarea lor în aria geografică delimitată nu modifică legătura cu originea.

Lista localităților care formează aria geografică delimitată este actualizată în urma fuzionării mai multor localități, perimetrul rămânând același. Astfel, noua localitate Argences en Aubrac este formată din vechile localități Alpuech, Graissac, Lacalm, La Terrisse, Sainte-Geneviève-sur-Argence și Vitrac-en-Viadène. Noua localitate Saint Geniez d'Olt et d'Aubrac este formată din vechile localități Aurelle-Verlac și Saint-Geniez-d'Olt. Noua localitate Banassac-Canilhac este formată din vechile localități Banassac și Canilhac. Deoarece vechile localități erau incluse doar parțial în aria geografică delimitată, doar părțile corespunzătoare ale noilor localități sunt incluse în aria geografică delimitată.

În sfârșit, în documentul unic, cantoanele sunt înlocuite cu lista localităților din care sunt formate, fiind integrate modificările prezentate mai sus.

Altele

La rubrica „Referințe privind structurile de control”, coordonatele organismului de control sunt înlocuite cu cele ale autorității competente în materie de control, pentru a se evita modificarea caietului de sarcini în cazul schimbării organismului de control.

DOCUMENT UNIC

„LAGUIOLE”

Nr. UE: PDO-FR-0120-AM05 – 5.4.2017

DOP (X) IGP ()

1. Denumirea (denumirile)

„Laguiole”

2. Statul membru sau țara terță

Franța

3. Descrierea produsului agricol sau alimentar

3.1. Tipul de produs

Clasa 1.3. Brânzeturi

3.2. Descrierea produsului căruia i se aplică denumirea de la punctul 1

„Laguiole” este o brânză din lapte de vacă și prezintă următoarele caracteristici: crustă uscată, pastă presată nefiartă, formă cilindrică, un conținut de cel puțin 45 de grame de grăsime la 100 de grame de brânză după uscarea completă și un conținut de substanță uscată care nu trebuie să fie mai mic de 58 de grame la 100 de grame de brânză.

„Laguiole” are forma unui cilindru cu un diametru de 30-40 de centimetri, cu un raport între înălțime și diametru de 0,8 la 1 și cu o greutate de 20-50 de kilograme.

Maturarea durează cel puțin patru luni, calculate de la data încheșării.

Culoarea pastei variază de la culoarea fildeșului la galben-pai, iar culoarea crustei, care variază de la albicios la gri-deschis, poate căpăta în timpul maturării o culoare de la maro-roșcat la gri-granit.

Gustul său de lapte este mediu spre intens, în funcție de gradul de maturare, și este echilibrat prin caracterul specific care se exprimă în nuanțe variind de la fân proaspăt la alună uscată și prin buna persistență gustativă, susținută de tipicitatea datorată fabricării din lapte crud.

3.3. Hrană pentru animale (doar în cazul produselor de origine animală) și materii prime (doar în cazul produselor prelucrate)

Tainul de bază al șeptelului de vaci de lapte este format din furaje care provin din aria geografică. Singurele furaje grosiere autorizate sunt cele compuse din flora locală a pajiștilor și pășunilor naturale sau permanente, precum și din graminee și leguminoase furajere cultivate pe pajiști temporare. Se interzice prezența porumbului însilozat, a ierbii însilozate, a baloturilor de siloz sau a oricăror alte furaje conservate în stare umedă.

În perioada în care este disponibilă iarba, cu excepția cazului în care condițiile meteorologice nu permit acest lucru, tainul de bază al șeptelului de vaci de lapte este format în principal din iarbă păscută, pentru o durată minimă cumulată de 120 de zile pe an. În această perioadă, aporturile de furaje ca supliment pentru tainul de iarbă păscută nu pot depăși 3 kg de substanță uscată pe zi și pe cap de vacă de lapte, în medie pe șeptel pentru întreaga perioadă de păscut.

Adăugarea de furaje complementare la tainul de bază este limitată la 6 kg pe zi pe cap de vacă în lactație, în medie pentru totalitatea vacilor de lapte în lactație și pe an. Nu este obligatorie proveniența din aria geografică a furajelor complementare, în măsura în care această arie nu dispune de suficiente resursele agricole.

În hrana animalelor sunt autorizate numai produsele vegetale, subprodusele și furajele complementare obținute din produse care nu sunt transgenice.

Sunt autorizate ca furaje complementare destinate șeptelului de vaci de lapte doar materiile prime și aditivii care figurează într-o listă pozitivă.

Brânza „Laguiole” este produsă doar din lapte de vacă crud și integral, nestandardizat la nivel de conținut în proteine și grăsimi. Se interzice orice tratament fizic.

Laptele utilizat pentru producerea brânzei „Laguiole” trebuie să provină doar de la șepteluri de vaci de lapte din rasa Simmental franceză (cod rasă 35) sau Aubrac (cod rasă 14) sau care sunt rezultatul încrucișării acestor două rase cu filiații certificate. Pentru acestea din urmă, după prima generație, este autorizat să facă parte din șeptelul de vaci de lapte doar rezultatul încrucișării cu un mascul din rasa Aubrac (cod rasă 14).

3.4. Etape specifice ale producției care trebuie să se desfășoare în aria geografică delimitată

Obținerea laptelui și fabricarea și maturarea brânzeturilor au loc în aria geografică.

3.5. Norme specifice privind felierea, răzuirea, ambalarea etc. ale produsului la care se referă denumirea înregistrată

Se interzice comercializarea de brânză „Laguiole” rasă.

Brânza „Laguiole” poate fi prezentată în bucăți. Atunci când brânza este comercializată preambalată, bucățile trebuie obligatoriu să prezinte o parte cu crusta caracteristică denumirii de origine, cu excepția bucăților mai mici de 70 de grame.

3.6. Norme specifice privind etichetarea produsului la care se referă denumirea înregistrată

Etichetarea brânzei include:

- numele denumirii de origine, scris cu caractere a căror dimensiune este cel puțin egală cu două treimi din dimensiunea celor mai mari caractere care figurează pe etichetă,
- logo-ul DOP al Uniunii Europene.

Se autorizează folosirea mențiunii „buron” (de la stână) la etichetare, precum și în publicitate, pe facturi sau documente comerciale, în următoarele condiții: mențiunea „buron” este rezervată pentru brânza produsă din laptele unui singur șeptel muls în perioada de transumanță (25 mai-13 octombrie) și care a păscut în această perioadă pe pajiști cu o altitudine de peste 1 000 de metri. Pentru a putea beneficia de acest termen, brânza trebuie să fie fabricată în clădiri folosite ca brânzării și construite în respectiva zonă de pajiști de altitudine, utilizând în fiecare unitate de producție laptele provenit de la un singur șeptel. Nu sunt autorizate adăposturile mobile sau ușoare, precum cele din scânduri.

Etichetarea poate fi înlocuită de o imprimare directă pe crusta brânzei sau prin aplicarea direct pe crustă a unei museline prețipărite.

Identificarea produsului se face, de asemenea, printr-un marcaj în relief format din reproducerea taurului din Laguiole și cuvântul „Laguiole”, precum și prin intermediul unei mărci de identificare, ambele fiind aplicate pe roata de brânză.

4. Delimitarea concisă a ariei geografice

Aria geografică este delimitată de următoarele localități sau părți de localități:

Departamentul Aveyron: localitățile Argences en Aubrac, Campouriez, Cantoin, Cassuéjous, Castelnau-de-Mandailles, Le Cayrol, Condom-d'Aubrac, Coubisou, Curières, Entraygues-sur-Truyère (malul drept al râului Lot și malul stâng al râului Truyère în amonte de confluența Lot-Truyère), Espalion (malul drept al râului Lot), Estaing, Florentin-la-Capelle, Huparlac, Laguiole, Montézic, Montpeyroux, Le Nayrac, Pomayrols, Prades-d'Aubrac, Saint-Amans-des-Cots, Saint-Chély-d'Aubrac, Saint-Côme-d'Olt (malul drept al râului Lot), Saint Geniez d'Olt et d'Aubrac (malul drept al râului Lot), Saint-Laurent-d'Olt (malul drept al râului Lot), Saint-Symphorien-de-Thénières, Sainte-Eulalie-d'Olt (malul drept al râului Lot), Soulages-Bonneval.

Departamentul Cantal: localitățile Anterrieux, Chaudes-Aigues, Deux-Verges, Espinasse, Fridefont, Jabrun, Lieutadès, Maurines, Saint-Martial, Saint-Rémy-de-Chaudes-Aigues, Saint-Urcize, La Trinitat.

Departamentul Lozère: localitățile Aumont-Aubrac, Banassac-Canilhac (malul drept al râului Lot), Les Bessons, Brion, Le Buisson, Chauchailles, La Chaze-de-Peyre, La Fage-Montivernoux, La Fage-Saint-Julien, Fau-de-Peyre, Fournels, Grandvals, Les Hermaux, Malbouzon, Marchastel, Nasbinals, Noalhac, Prinsuéjols, Recoules-d'Aubrac, Saint-Chély-d'Apcher, Saint-Germain-du-Teil, Saint-Juéry, Saint-Laurent-de-Muret, Saint-Laurent-de-Veyrès, Saint-Pierre-de-Nogaret, Sainte-Colombe-de-Peyre, Les Salces, Termes, Trélans.

5. Legătura cu aria geografică

Aria geografică prezintă un caracter specific care ține de natura solului, de climă, de altitudine și delimitarea sa naturală de către formele de relief. Solurile sunt de tip bazaltic sau granitic. Climatul aspru și plin de contraste este rezultatul confruntării dintre influențele continentale și montane din Auvergne, care generează ierni lungi, reci, cu vânturi puternice și zăpezi, adesea, persistente, și influențele sudice care aduc călduri și ploi bogate. Nucleul ariei îl constituie munții Aubrac, un masiv omogen cu altitudinea medie de 1 000 m. În sud și în vest, aria geografică este delimitată în mod natural de râurile Truyère și Lot. Împreună, solul, climatul și altitudinea conferă calități remarcabile pășunilor, în special o floră bogată, aromatică și abundentă. Acestea sunt formate, în proporție mult mai mare decât în alte zone, din plante caracteristice, bogate în molecule aromatice (terpene), precum cele din familiile Apiaceae (rădăcina ursului, *Meum athamanticum*) și Geraniaceae (*Geranium sylvaticum*), precum și din plante compozite (*Achillea*, *Centaurea*) și labiate (*Prunella grandiflora*, *Thymus*).

Producția de brânză din această regiune are rădăcini străvechi. Începând din secolul al XII-lea, călugării de la abațiile Aubrac și Bonneval au stabilit regulile de fabricație a brânzei „Laguiole” în scopul de a conserva producția de lapte din timpul verii pentru alimentația pelerinilor în timpul iernii, iar fermierii din împrejurimi le-au urmat exemplul. În 1897, agricultorii din zonele montane s-au organizat într-un sindicat de comercializare, transformat în 1939 într-un sindicat de protecție, proces care a culminat în 1961 cu recunoașterea denumirii de origine.

Până în zilele noastre, brânza „Laguiole” a continuat să fie produsă din lapte crud și integral, provenit de la vaci din rasele Simmental franceză și Aubrac care sunt adaptate la mediul ariei geografice (zonă montană de altitudine medie) și care se hrănesc, în principal, prin păscut și cu fânul produs în aria geografică, fără furaje conservate în stare umedă și cu o hrană complementară limitată. Selecția genetică efectuată în cazul acestor rase a permis să se consolideze conținutul de proteine al laptelui în detrimentul conținutului de grăsime, pentru a obține un lapte cu bun potențial de prelucrare în brânză. La acesta contribuie și hrana, porumbul fiind interzis a face parte dintre furaje, pentru a limita conținutul de grăsime al laptelui.

Brânza „Laguiole” este rezultatul unei lungi maturări în pivnițe răcoase (6-12 °C) și umede, a cărei reușită depinde în special de o tehnologie specifică de producție (printre care se numără o dublă scurgere, atât în presa pentru brânză, cât și la punerea în forme, al cărei scop este creșterea substanței uscate) și de îngrijirile regulate (frecarea și întoarcerea roșilor), garantate de experiența transmisă de-a lungul timpului în aria geografică.

„Laguiole” este o brânză din lapte crud și integral, de mari dimensiuni (20-50 kg). Pasta sa presată nefiartă prezintă un conținut ridicat de substanță uscată de minimum 58 %. Maturarea brânzei durează minimum patru luni.

Gustul său de lapte este mediu spre intens, în funcție de gradul de maturare, și este echilibrat prin caracterul specific care se exprimă în nuanțe variind de la fân proaspăt la alună uscată și prin buna persistență gustativă.

La începuturi, producția de lapte din aria geografică avea un pronunțat caracter sezonier. Într-adevăr, recoltarea laptelui în paralel cu alăptarea vițelului nu era posibilă decât în perioada în care, datorită fertilității naturale a solului din aria geografică, flora era abundentă și permitea acoperirea nevoilor animalelor. Pentru a conserva acest lapte în scopul unui consum ulterior, crescătorii de vite din aria geografică au fabricat o brânză cu dimensiuni mari, brânza „Laguiole”.

Aceasta fiind produsă din lapte integral, proprietățile sale de conservare depind de condițiile de obținere a laptelui și de fabricare, care privilegiază folosirea unui lapte cu bun potențial de prelucrare în brânză, cu un conținut bogat de proteine, dar cu un conținut limitat de grăsime, care se pretează unei scurgeri puternice atât în presa pentru brânză, cât și după așezarea în forme, permițând obținerea unei paste presate nefierte cu un conținut ridicat de substanță uscată.

Vacile de lapte din rasele Simmental franceză și Aubrac sunt foarte bine adaptate la condițiile de mediu din aria geografică. Datorită caracterului rustic al acestor rase, ele permit să se exprime pe deplin potențialul furajer al ariei geografice, suportând în același timp constrângerile asociate iernilor lungi și aspre. Furajele cu care se hrănesc vacile sunt bogate în plante aromatice, care își transmit parfumul în lapte și, prin urmare, și în brânza „Laguiole” produsă din acesta.

Tipicitatea brânzei „Laguiole” este dată de fabricarea din lapte crud și de maturarea îndelungată la temperaturi scăzute și este legată de flora lactică a laptelui crud și integral.

Trimitere la publicarea caietului de sarcini

[articolul 6 alineatul (1) al doilea paragraf din prezentul regulament]

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-eee5e8f9-73b8-403f-8ad2-db22ef109a27/telechargement

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO